Leto V., štev. 163 | Ljubljana, sobota, 12. julija 1924 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20·— Din
za inozemstvo 30·— „
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/I
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 1
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov. zavodu štev. 11.842.

Ljubljana, 11. julija.

V Pragi so pričela posvetovanja zunanjih ministrov Male antante. Konferenca na sebi ni nič izrednega. Bila je že pri zadnjem sestanku v Beogradu določena kot nadaljevanje redovitih sestankov voditeljev zunanje politike zveznih držav.

Od poslednje konference Male antante, ki se je sestala v Beogradu pred letom, so stopili v ospredje novi problemi, ki so potegnili naše politično pozornost, moglo bi se reči, vstran od Male antante. Nova politika Italije in zbližanje med Italijo ter Jugoslavijo in Češkoslovaško, poostritev besarabskega problema in v zvezi s tem tesnejši stiki med Rumunijo in Poljsko ter rumunsko približevanje Bolgariji in Turčiji, dalje čudno obnašanje Rumunije glede finančnih obveznosti napram inozemstvu in naposled neljubi incidenti ob priliki evakuacije obmejnih krajev v Banatu, vse to je imelo za posledico, da se je z več strani pričelo dvomiti o nadaljni življenski sposobnosti Male antante.

Ako trezno premotrimo situacijo, vidimo kmalu, da se ni zgodilo nič takega, kar bi napovedovalo velike spremembe. Zakaj predvsem je treba imeti pred očmi, kar se je v kritičnih krogih poudarjalo že ob pričetku, ob ustanovitvi zveze Male antante. Namreč dejstvo, da se je ustanovila v svrho obrambe mirovnih sklepov in ohranitve političnega in teritorijalnega stanja, ustvarjenega z izidom svetovne vojne v srednjem Podonavju. Avstrija se je brž uživela v nov položaj, postala skromna in zadovoljna in po par neresnih poskusih, doseči združitev z Nemčijo, je ostala soliden in lojalen faktor v južnovzhodni srednji Evropi. Mnogo dalje časa je kazala nespravljivost Madžarska, ki je upala neposredno doseči spremembo nastalega položaja, še posebno pa ostala opasna radi restavracijskih poskusov Habsburžanov. Toda naposled so tudi Madžari uvideli, da ni mogoče z glavo skozi zid; predvsem pa je nanje vplivala okolnost, da ni bilo mogoče doseči vnanjega posojila in z njega pomočjo izvesti finančne sanacije, dokler ne dado pristanka države Male antante. Tedaj je pod težo teh okolnosti madžarska politika morala zaokreniti na pot lojalnosti do sosedov in od takrat so se napetosti zmanjšale in Mala antanta je dosegla popolno pomirjenje v tej smeri. Treba je naglasiti, da je sedanja ugodna situacija okrog Avstrije in Madžarske uspeh krepke politike maloantantne zveze.

Razumljivo je, da je učinkovitost Male antante manj vidna, odkar ne stojijo več v ospredju avstrijski, madžarski ter habsburško-restavracijski problemi. Ta sprememba pa je še bolj vidna in je povzročila tem lažje napačne zaključke, kor so se istočasno postavili v novo stanje problemi, ki zadevajo samo posamezne člane Male antante, ne pa celote. Besarabsko vprašanje n. pr. ne zadeva ne Jugoslavije, ne Češkoslovaške, prav tako kakor se n. pr. spor za Reko ni tikal Rumunije in Češkoslovaške. Mi nismo v Bukareštu ne pričakovali, ne zahtevali dobili pomoči v reškem vprašanju niti sploh v dolgotrajnem sporu za razmejitev z Italijo. Prav tako ne more Rumunija pričakovati naše pomoči v besarabskem sporu z Rusijo, saj tudi v tem pogledu politična in vojaška pogodba Male antante ne določa ničesar. Zato je tudi nemogoče, da bi moglo besarabsko vprašanje v tem smislu tvoriti kako točko programa na predstoječih praških pogajanjih.

Zbližanje Jugoslavije in Češkoslovaške z Italijo je zadeva zase; more pa se reči, da tendencam Male antante ne nasprotuje, marveč jih le še izpopolnjuje, dasi je naglasiti, da jih eventualno popolnoma nadomestiti vzpričo medsebojnega nezaupanja pač ne bo moglo.

In naposled stoji v Evropi v ospredju nemško reparacijsko vprašanje, v katerem je sicer Mala antanta jako zainteresirana, ki pa vendarle zanjo ni prvovrstno aktualna zadeva.

Celoten položaj v Evropi se tedaj še vedno ni tako bistveno spremenil, da bi postala Mala antanta nepotrebna. Nasprotno, še vedno je potrebna in baš njena eksistenca je vzrok, da so mnogi zanjo aktualni in opasni problemi morali stopiti v ozadje.

Kakor je razbrati iz raznih izjav, bo praška konferenca predvsem posvečena ureditvi notranjih medsebojnih vprašanj. Trdno se nadejamo, da se to v polni meri posreči in da konča četrta konferenca zaveznikov z učvrstitvijo medsebojnih odnošajev. Čehoslovaška, Rumunija in mi smo potom Male antante velesila in stojimo kot vrstnik poleg ostalih velikih držav. Smo soodločujoč faktor svetovne politike.

Kralj v Beogradu

KAKŠEN POTEK DOGODKOV SE PREDVIDEVA. — RAZOČARANA OPOZICIJA. — ODLOČITEV V NAJBLIŽJIH DNEH.

Beograd, 11. julija. p. Danes dopoldne ob 9. je dospel kralj, katerega so pričakovali na kolodvoru ministrski predsednik Pašić, prometni minister dr. Popović, notranji minister Srskić, poveljnik garde general Zečević, puk. Damjanović ter policijski ravnatelj Lazarević. Kralj, ki izvrstno izgleda ter je bil prav dobro razpoložen, je v dvorni čakalnici sprejel pozdrave ministrov ter se je nato dalj časa razgovarjal z ministrskim predsednikom Pašićem. Nato se je odpeljal v dvor, kjer je tekom dopoldneva pregledal in odobril načrte, odnosno spored jutrišnje žalne svečanosti v Topoli, ko prenesejo zemeljske ostanke kralja Petra iz provizoričnega groba v novo grobnico topolske cerkve.

Popoldne je kralj sprejel notranjega ministra drja. Srskića v enourni avdijenci. Dr. Srskić je podal vladarju obširno poročilo o notranjepolitičnih prilikah v državi.

Zvečer ob 19. se je kralj z dvorskim vlakom odpeljal v Aranđjelovac, odnosno Topolo.

Vladar se vrne v nedeljo v Beograd, kjer ostane nekaj dni. Po dosedanjih dispozicijah namerava v sredo odpotovati zopet na Bled. To znači, da je računati na brzo reševanje politično-parlamentarne krize.

Beograd, 11. julija. p. S kraljevim prihodom se je neposredno približal trenotek končne odločitve. Politična situacija se razvija normalno v smeri priprav, ki jih je izvršila vlada, da omogoči in olajša kroni to odločitev. Kolikor se more izvedeti, se bo po kraljevem povratku iz Topole morda že v nedeljo ali pa v pondeljek vršil ministrski svet, katerega se udeleži tudi vladar. S tem v zvezi so govorice, da se bo vršil «kronski svet». Na ministrski seji pod predsedstvom kralja bi se podrobno razpravila celokupna situacija ter bi vlada v svoji celoti podala vladarju svojo mišljenje. Smatra se, da kralj ne bo neposredno storil svojega sklepa in ni izključeno, da to stori šele po svojem povratku na Bled.

Kar se tiče vesti o predstoječi formalni demisiji kabineta, je zadeva sledeča: Pašić namerava izvesti gotove osebne spremembe v sestavi vlade, ki se tičejo nekaterih radikalskih ministrov. Da olajša izstopivšim ministrom situacijo, hoče rekonstrukcijo izvesti na ta način, da poda vlada ostavko in bi novi možje (gg. Stanić, Vasa Jovanović in dr. Maksimović) vstopili v novi kabinet.

V vladnih krogih vlada danes največji optimizem. Zato pa je opozicija silno nervozna. Ona je računala, da bodo še danes začele avdijence ter da bo prvi poklican h kralju predsednik skupščine g. Jovanović, katerega opozicijonalni krogi sedaj forsirajo kot predsednika nekake vlade «široke koalicije». To dejstvo je samo na sebi znak popolne demoralizacije opozicijskega bloka. Treba je vedeti, da so gg. Davidović, Kumanudi in Veljković vseh pet let do sedaj odklanjali vsako sodelovanje v vladi z g. Jovanovićem, češ da ta mož kot glavni faktor v znanem solunskem procesu nikdar več ne more biti minister. Demokratski klub pod Davidovićevem vodstvom je dejansko opetovano izključil g. Jovanovića od vsakega koalicijskega kabineta, v katerem so sodelovali demokrati. Sedaj ga zahtevajo isti gospodje sebi za ministrskega predsednika! Posl. Kumanudi je danes izjavil: «Vsaka solucija je za nas dobra, ki omogoči, da ne pride do volitev»...

Klerikalci so se ves dan trudili z dokazi, da Radić ni boljševikom nič obljubil in dr. Korošec je tekal okrog ter pripovedoval vsakemu, kdor ga je hotel poslušati, da po njegovih informacijah «iz Zagreba» Radić ni pristopil moskovski internacionali! Opozicijonalni blok dobro vé, da ga njegova zveza z Radićem moralično in politično diskvalifikuje, brez Radića pa blok predstavlja le neznatno grupo... Zato so vse blokaške kombinacije nemogoče in vsled tega povsem neverjetne.

Danes dopoldne sta delj časa konferirala Davidović in Korošec ter se sporazumevala, kaj naj porečeta v avdijenci, katero sta pričakovala. Na nemilo presenečenje opozicije pa ni bil pozvan h kralju niti g. Jovanović, niti kdo izmed opozicijonalnih voditeljev. Zvečer se celo čuje, da kralj najbrž sploh ne bo klical poedinih politikov k sebi.

Naravno je, da vlada v političnem svetu velika napetost.

RADIĆ IN MADŽARSKA VLADA.

Budimpešta, 11. julija, s. K vesti «Tagesposte», da je Madžarska odrekla Radiću gostoljubje, ugotavlja madžarski dopisni urad, da madžarski vladi od nobene strani ni bila stavljena kaka prošnja glede dopotovanja Radića.

PROTI KOROŠČEVIM LAŽEM.

Beograd, 11. julija. r. «Reč» objavlja pismo dr. Žerjava, ki učinkovito pobija navedbe dr. Korošca, da vlada v Sloveniji izjemno stanje. V Sloveniji kršijo red samo klerikalci. Ukrepi vlade so popolnoma zakoniti. Naj pride v Slovenijo kdor hoče, pa bo videl, da so Koroščeve navedbe popolnoma lažnjive.

Beograd, 11. julija. «Reč» objavlja dopis iz Ljubljane, ki pravi da se Korošec toliko žene za sestavo vlade opozicijskega bloka zato, da bi saniral Gospodarsko Zvezo, ki je po špekulacijah ruinirana.

Otvoritev praške konference

PRVI SESTANEK ZUNANJIH MINISTROV. — MALA ANTANTA OSTANE TESNO STRNJENA. — NJEN CILJ JE IN OSTANE OHRANITEV MIRU. — BENEŠ SVETUJE RUMUNIJI K POPUŠČANJU NAPRAM RUSIJI.

Praga, 11. julija. s. Rumunski in jugoslovanski minister Duca in dr. Ninčić sta danes ob 10. uri dopoldne dospela semkaj. Na Wilsonovem kolodvoru ju je sprejel češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Ob treh popoldne se je pričela konferenca Male antante s splošnim razgovorom. Čeprav je Rumunija umaknila svojo prvotno zahtevo, da pride vprašanje Besarabije na dnevni red, se bo o tem vprašanju razpravljalo v zvezi s priznanjem sovjetske vlade. Ker prizadeti državi odklanjata možnost vojne zaradi Besarabije, se bodo rusko-rumunska pogajanja prej ali slej zopet pričela.

Najbrže bo ostalo pri svoječasnem sklepu, da imajo posamezne vlade Male antante glede priznanja Rusije proste roke. Dočim se bo Rumunija šele po končanih pogajanjih glede Besarabije odločila, bosta Jugoslavija in Češkoslovaška vsak hip mogli priznati sovjetsko vlado. Zgodilo se bo to najbrž na isti način, kakor je to storila svoj čas Avstrija. Vprašanje sanacije Avstrije in Madžarske se bo jutri razpravljalo.

Praga, 11. julija. j. O današnji prvi seji Male antante v Pragi je bil izdan nastopni uradni komunike:

Prvi sestanek zunanjih ministrov Male antante se je vršil danes popoldne od treh do sedmih v zunanjem ministrstvu. Ministri so kakor pri prejšnjih konferencah proučili vsa zunanja vprašanja ter še enkrat ugotovili popolni sporazum glede interesov in naziranj. Mala antanta se raduje zlasti nad tem, da more konstatirati, da se približuje sporazum, ki ima za cilj končnoveljavno rešitev reparacijskega problema, vprašanja, ki se predvsem tiče tudi njenih interesov.

V teku razprav so ministri poleg tega ugotovili, da mnogi incidenti zadnjega časa niso imeli nikakega vpliva na odkritosrčne odnošaje, ki so bili od prvega početka med vsemi tremi državami. Vsled tega so Rumunija, Jugoslavija in Češkoslovaška bolj kot kdaj vezane druga na drugo. Čeprav tvori Mala antanta zvezo z gotovimi določenimi cilji je vendarle glavna naloga zveze ohranitev miru in bo vsled tega stremila za tem, da pod vsakimi pogoji z enotnim nastopom ohrani mir.

Prihodnja seja se vrši jutri ob 10. uri dopoldne.

V tem komunikeju je značilno, da se Besarabija sploh ne omenja. Vendar pa je mogoče, da se o tem vprašanju danes sploh ni govorilo in da bo šele na dnevnem redu enih prihodnjih sej točka «Odnošaji s sosednimi državami».

Kakor doznava Vaš poročevalec, je Duca v besarabskem vprašanju vezan na sklepe rumunskega ministrskega sveta. Zunanji minister dr. Beneš skuša prepričati Duco o tem, da bo moral privoliti v koncesije. Kakor je morala Češkoslovaška dati Poljski v vprašanju Šlezije, Jugoslavija pa glede jadranskega vprašanja koncesije, tako tudi Rumuniji ne bo prihranjeno.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 11. julija. p. Danes dopoldne od 10. do 12. je bila seja ministrskega sveta. Najprej se je razpravljalo o situaciji, nato pa o reparacijah v zvezi z medzavezniško konferenco v Londonu. O stvari je obširno poročal načelnik odelka za izvrševanje mednarodnih pogodb dr. Rybař. Ker mora vlada do 16. t. m. londonski konferenci predložiti najpotrebnejša naročila na račun reparacij, so se stavili tozadevni sklepi. Minister trgovine je nato poročal o trgovinskih pogajanjih z Italijo. Ministrski svet je poročilo odobril. Vlada je nato razpravljala o ureditvi solunske cone, kar se je poverilo trgovinskemu ministru, ker je že dosežen sporazum z ostalimi ministri. Končno je ministrski svet sklepal o administrativni in sodni razdelitvi ozemlja, ki smo ga dobili v okolici Reke.

Seja gospodarsko - finančnega komiteta.

Beograd, 11. julija. p. Danes od 17. do 19.30 je bila seja gospodarsko - finančnega komiteta ministrov. Odobren je kredit 3 in pol milijonov Din za zgradbo bolnic v Gor. Milanovcu, na Sušaku, v Nikšiću in Kninu, 500.000 Din za pobijanje malarije v Južni Srbiji, 500.000 za sprejem angleške mornarice. **Nato je bila odobrena nova uvozna carinska tarifa.** Prihodnja seja bo v pondeljek

Trgovinski sporazum z Italijo

Beograd, 11. julija. p. Danes popoldne je bila seja naših in italijanskih delegatov, ki je trajala do 21. Rešile so se zadnje točke, ki so bile sporne. Dosežen je popolni sporazum glede vina ter so Italijani odstopili od svoje zahteve glede uvoza vina. Italijani so predlagali, kontingent 5000 hl vina iz Julijske Benečije. Naši delegati so zahtevali jamstva, da se bo vino uvažalo samo iz Julijske Benečije. Ker Italijani tega jamstva niso hoteli dati, so naši njihovo zahtevo odklonili, nakar so Italijani odstopili od svoje zahteve. Naši delegati so pristali samo na uvoz medikalnih vin Marsala, Vermut di Torino. Jutri dopoldne bo nadaljna seja naših in italijanskih delegatov, na kateri se bo trgovinsko pogodba končala.

Anglija in Egipt

London, 11. julija, s. Včeraj se je vršila v spodnji zbornici ponovna debata o Sudanu in o Egiptu. Macdonald je izjavil, da angleška vlada še vedno stoji na stališču, da pogajanja z Zaglul pašo še niso končana. Vsled tega vlada tudi ne more dati nobenih konkretnih izjav. Angleška vlada pa ne more pristati na poizkus, da bi se v diskusijo pritegnila kaka zunanja avtoriteta, naj si bo Zveza narodov ali kdo drugi. Anglija je pripravljena skleniti z Egiptom pogodbo. Vendar pa se mora natančno določiti, da Anglija ne sme opustiti svojih obveznosti napram Sudanu in da ne bo izročila usode njegovega prebivalstva drugi vladi.

Borza

11. julija:

ZAGREB. V **efektih** tendenca nespremenjena. V bančnih papirjih je bil promet minimalen. Industrijski papirji so bili zelo slabi. — V **devizah** je bila tendenca čvrstejša. Povpraševanje je bilo precej veliko, a blaga malo. Med devizami je posebno poskočila Švica, in sicer za 10 točk. Trgovalo se je največ v New-York čeku, Italiji in Švici. Notirale so **devize:** Amsterdam 3235 do 3265, Dunaj 0.1204 do 0.1224, Budimpešta 34.5 do 37.5, Italija izplačilo 363.5 do 366.5, ček 363.25 do 366.25, London izplačilo 371.5 do 374.5, ček 371 do 374, New-York ček 85.2 do 86.2, Pariz 432.5 do 437.5, Praga 251.75 do 254.75, ček 251.5 do 254.5, Švica 1540 do 1550, ček 1537.5 do 1547.5; **valute:** dolar 84.625 do 85.625, aK 0.1212 do 0.123, funt 368.5 do 371.5; **efekti:** bančni papirji: Primorje 75 do 0, Trgo 32 do 34.5, Eskomptna 126 do 127, Jugo 115 do 116, Hipo 65 do 66, Ljubljanska kreditna 220 do 250, Prištediona 915 do 920, Etno 130 do 133, Slavenska 110 do 115, Srpska 140 do 141; industrijski papirji: Eksploatacija 117.5 do 121, Dubrovačka 0 do 760, Narodna šumska 80 do 85, Gutmann 780 do 790, Slavonija 97 do 99, Strojne 0 do 202, Trbovlje 525 do 0; državni papirji: 7 odst. posojilo 65 do 68, agrarne 20 do 0, Vojna škoda 121 do 123.

BEOGRAD. Tendenca je bila čvrstejša. Veliko povpraševanje zlasti po New-Yorku, Londonu in Bukarešti. Narodna banka je intervenirala v devizi na Švico. Notirale so **devize:** Dunaj 0.122 do 125, Budimpešta 0.10 do 0.105, Bukarešta 35.5 do 36, Ženeva 1536 do 1540, London 371.75 do 372, Milan 365 do 365.25, New-York 85.5 do 85.75, Pariz 441 do 442, Praga 253 do 253.5, Solun 148 do 152; **valute:** dolar zaključek 84.75, levi 59 do 0, leji 36.4 do 0, lire 365 do 0, francoski franki 0 do 445; **efekti:** 7 odst. posojilo 66.75 do 68, agrarne 2 do 0, Vojna škoda 133.75 do 134.25.

TRST: Beograd 27.40 do 27.65, Dunaj 0.030 do 0.034, Praga 69 do 69.4, dolar 23.40 do 23.55, dinar 27.40 do 27.70; 20 frankov v zlatu 89.25 do 89.75, kurz zlate lire 453.38.

CURIH: Beograd 6.50, New-York 553, London 24.07, Pariz 28.25, Milan 23.55, Praga 16.30, Dunaj 0.00785.

PRAGA: Beograd 40.125, Rim 145.4, New-York 34.

BERLIN: Beograd 4.93, Milan 17.91, Praga 12.34, New-York 4.19.

LONDON: Beograd 370, Milan 24, Dunaj 308.000, Praga 148.

NEW-YORK: Beograd 118, Milan 472, Dunaj 14, Budimpešta 12.50, Praga 294.75.

NOVOSADSKA BLAGOVNA BORZA.

Novi Sad, 11. julija. **Pšenica:** stara 315 do 320; nova 295 do 305. **Oves:** 290. **Turščica:** 237.5 do 240. **Moka:** <0> 475; <2> 425; <5> 385; <7> 310. **Otrobi:** 190. Skupni promet 57.5 vagona; od tega 36 vagonov pšenice, turščice 14 vagonov, ovsa 1 vagon itd. Tendenca v stari pšenici in turščici čvrsta, v novi pšenici mirna.

Macdonald se boji angleške javnosti

RAZLIKA MED PARIŠKIM IN LONDONSKIM KOMUNIKEJEM. — BELGIJA IN PARIŠKI SKLEPI.

London, 11. julija, j. Ko so sinoči dospeli francoski listi v London, se je v spodnji zbornici ugotovilo, da vsebuje dogovor med Macdonaldom in Herriotom, ki je bil objavljen v Franciji, odstavek, ki ni bil objavljen v Angliji. Ta odstavek izrecno ugotavlja, da se ne smejo izvesti nobene izpremembe kake mirovne pogodbe, ki bi omajale zaupanje v Zvezo narodov ter prevzete obveznosti. Lloyd George je takoj povzročil interpelacijo, zakaj se je ta važni odstavek zatajil angleški javnosti.

Pariz, 11. julija, j. Kakor s javlja iz Bruslja, je belgijska zbornica včeraj popoldne pri debati o proračunu zunanjega ministrstva razpravljala tudi o izvajanjih Hymansa glede pogajanj o poročilu strokovnjakov. Hymans je izjavil, da Herriot ni vsega izpolnil, kar se je od njega pričakovalo. Važno je, da se je poročilo strokovnjakov izdelalo s sodelovanjem Amerike. O zadnjih pariških razgovorih je izjavil Hymans: Sporočiti moram zbornici, da je name napravilo dober utis, ko sem prvič videl, da sta obenem prišla k meni zastopnika Francije in Anglije, da bi sporočila skupno izjavo svojih vlad o reparacijskem vprašanju. Belgija si želi tako enotnost. (Splošno odobravanje na vseh klopeh). Nato je Hymans govoril o vprašanju jamstev.

SENATOVA ZAUPNICA HERRIOTU.

Pariz, 11. julija. s. Senat je danes izrekel ministrskemu predsedniku Herriotu z 246 proti 18 glasovom svoje zaupanje.

KRAVAL V FRANCOSKEM PARLAMENTU.

Pariz, 11. julija. s. Zbornica je razpravljala o amnestijskem načrtu. Socialist Renaudel je vprašal komuniste, ali bi amnestirali resničnega izdajalca, ki je prodal svojo domovino za denar. (Medklici Marty!) Komunisti dvignejo pri tem silen hrup in navale na socialiste in radikalce. Ker pride pri tem do dejanskih spopadov, je predsednik prisiljen sejo prikiniti in nato sploh zaključiti.

Delni sporazum z Madžarsko

Službeni komunike. — Odgoditev glavnih vpašanj na jesen.

Beograd, 11. julija, p. Danes sta naša in madžarska delegacija izdali komunike: Na plenarni seji dne 10. julija med našo in madžarsko delegacijo sta Ninko Perić in Rudolf Wodianer podpisala nastopni protokol: Na sejah v Beogradu od 12. maja do 10. julija sta delegaciji kraljevine SHS. in Madžarska sprejeli nastopne konvencije: o izročitvi krivcev, o nekaterih vprašanjih civilnopravnega reda in privatnega prava, o potnih listih in vizumu, o tranzitu in prometu, o porabi postaje Gol, o vodni režiji in likvidaciji zadrug proti poplavi, o obmejnih postajah ter o dvojnem obdavčenju. Odgodila pa so se vprašanja o konvenciji glede prekopov, odstopljenih Francis Canal Companie, o ureditvi vprašanja dolgov in terjatev v bivših avstroogrskih in madžarskih kronah, o osvoboditvi depojev in sekvestrov, o prenosu sedežev trgovskih družb, o razdelitvi veleposestev okoli mest in vasi, o razdelitvi zapuščinskih mas mladoletnih, o pokojninah, o železnicah lokalnega pomena, o ureditvi obmejnih postaj, o prometu z aeroplani, o vzdrževanju obmejnih cest in potov ter o finančnih vprašanjih vodnih zadrug. Ta vprašanja se odgodijo do septembra ter se bodo nadaljevala v Beogradu.

Dr. Lemež in škof dr. Jeglič

SREČA V NESREČI PRI TRBOVEJLSKIH DOGODKIH. — TERORISTIČNA ORGANIZACIJA IZDANA. — KAJ PRAVIJO Dr. LEMEŽ IN DRUGI O NAMERAH PREVRATNIH ELEMENTOV PRI NAS? — ŠKOF JEGLIČ KOT PODPORNIK IN ZAGOVORNIK REVOLUCIONARJEV. — ALI TREZNEJŠI PRISTAŠI SLS RES NIČ NE MISLIJO?

Klerikalci so mislili, da so napravili s Trbovljami dober posel, sedaj pa tudi njihovi treznejši ljudje čim dalje bolj uvidevajo, da je bilo vmešavanje škofovih listov in njegove stranke v te dogodke za klerikalne pristaše usodno. **Glavobol se že javlja.** Trboveljski dogodki niso le razkrinkali dela skritih Lemeževih rovarjev, marveč so postavili na sramotni oder tudi SLS, zlasti pa kliko okoli škofa Jegliča, o kateri sedaj vemo, da ima poleg vseh drugih lastnosti pokvarjenih ljudi tudi še to grdobijo na sebi, da podpira prevratne elemente, katerih delovanje je naravnost naperjeno proti ogromni večini slovenskega ljudstva.

Trboveljska nesreča in vse to, kar se je v razburjenju dohov dogajalo za njo v naših krajih, je obžalovanja vredna, a izkazalo se je tudi tu, da je ni nesreče brez sreče. **Trboveljski dogodki so namreč odkrili obsežno teroristično organizacijo, ki se je do tedaj potuhnjeno pripravljála na prevrat. Izdani so dragoceni prekucuški načrti, ki bi bili lahko usodepolni za državo ter uničujoči za stotisoče življenj in za imetje vseh onih državljanov, ki pri nas ne prisegajo niti na Lenina, niti na dr. Lemeža.**

Mi se le čudimo, kako morejo treznejši pristaši SLS mirno gledati, kako se klika okoli škofovega lista igra nele z usodo države, **marveč tudi ž njihovim življenjem in imetjem.** Pred nami leži dr. Lemeževa brošura «Vloga proletarske stranke», ki nedvoumno dokazuje, da je komunizem **ravno tako opasen naprednim kakor klerikalnim Slovencem.**

Kaj pravijo komunisti sami o svojih namerah? Oni hočejo organizacijo, ki **«odgovarja revolucijonarnemu programu in taktiki, ki stremi za pridobitvijo širokih množic za revolucijonarni boj, ki vodi delne revolucijonarne boje in pripravlja boj za osvojitev politične moči.»** Seveda lemeževcev. Komunistična brošura pravi, da bo **«boj, ki se pripravija, orjaški boj?** Leninov citat v tej brošuri pa veli, da je komunistična država **«najostrejša, najbolj vroča, najneusmiljenejša vojna proti buržuaziji.»** Nemogoča da je «brez obupnega boja na življenje in smrt.» Da štejejo komunisti med buržuazijo prav vse, kar ne gre brezpogojno za Lemežem, je jasno. Lemeževci že sedaj pobijajo še z večjo strastjo socijaldemokrate, kakor demokrate, ali klerikalce; kajti lemeževcem je, kakor pišejo, **glavna naloga, delati na to, da pride do revolucijonarnega boja.** Osobito opasni so pa lemeževci za vse pridobitne kroge **in pravijo, da je mali obrtnik največji sovražnik komunistične organizacije.** Zato zahtevajo komunisti, da morajo biti **po vseh obratih sovjeti in iz delavnic, da se morajo množiti vrste lemeževcev;** kajti brez tega so «nemogoče hitre akcije» in brez tega da ni «uspešnega boja proti fašizmu in ni zmage nad reakcijo in kapitalizmom». Lemeževa brošura se sklicuje pri tem na Lenina, ki je dejal, **da noče demokratizma, ker potrebuje teroristično stranko, ki bo sposobna, «pobiti carja in buržuazijo.»**

Šele po trboveljskih dogodkih je država postala pozorna na nove komunistične prevratne načrte. Do tedaj pa je Lemeža in njegove prekucuhe negoval in in pestoval Markov režim, ki je dal klerikalcem v Sloveniji moč in oblast, zlasti odkar je postal veliki župan njihov zaupnik dr. Šporn. V Trbovljah se je pokazalo, da je lemeževcem organizacija že tako daleč uspela, da so imeli pogum v smislu svojega programa nastopiti že z «delnim revolucijonarnim bojem». Trboveljski lemeževci so naskočili sprevod Orjune oboroženi z bombami, noži, revolverji in karabinkami. Preiskava je nato dognala v Sloveniji, v Beogradu in drugod razsežno teroristično organizacijo ter obenem tudi dognala, da so v Sloveniji glavni podporniki in potuharji Lemeževih revolucijonarnih prekucuhov klerikalci s svojim — škofom dr. Jegličem na čelu. V škofovi tiskarni se namreč na tihotapski način tiskajo revolucijonarne tiskovine lemeževcev, škofovi listi zbirajo denar za revolucijonarje, škofovi listi zagovarjajo njihove umore ter pred vso javnostjo prikrivajo teroristično organizacijo in njeno subverzivno rovarenje. Povrh vsega tega pa škofovi listi in škofovi politični agitatorji hujskajo po celi deželi tudi svoje ljudi k izzivanjem nacijonalistov ter k nasilnostim proti njim. Tako so v Podnartu — kakor je sedaj po najverodostojnejših pričah dognano — nahujskani **Orli psovali «Orjuno» ter oddali na vlak, v katerem se je vozila, dva strela,** da je bila Slovenija zopet za en incident bogatejša. Tudi v Kranju in drugod so škofovi ljudje pretili, z nasilji izzivajoč nacijonalne ljudi, ki druzega nočejo kot stati na straži proti prevratnim in separatističnim elementom.

«Slovenec» piše v svojem včerajšnjem uvodniku, da je slovensko ljudstvo «začelo misliti». Prav ima škofov list, ako trdi s tem, da naše ljudstvo dosedaj ni nič mislilo, ker bi sicer ne bilo izvolilo 21 tigrov. Gotovo je pa tudi, da sedanje hujskarije škofovih listov in političnih agentov ne morejo ustvariti pri ljudstvu dispozicije za iztreznjenje. Z divjaškim hujskanjem se ljudstvo ne vzgaja k «razmišljanju»! Ako bi slovensko ljudstvo le malo mislilo, bi moralo vzeti v roke korobač, da prežene z odgovornih klerikalnih mest vse one brezvestne elemente, ki se tako nesramno igrajo in norčujejo z njegovo usodo, kakor klika okoli škofovih listov.

Danes med dr. Lemežem in škofom dr. Jegličem ni nobene razlike v političnem delovanju. Očividno bi škof bil tudi zadovoljen, da bi dobili čim preje mesto božje nedelje Leninov ali pa Lemežev praznik, kakor tudi dela s krepko podporo dr. Lemeža na to, da bi vsi po revolucijonarnem boju živi preostali Slovenci čim preje zajemali iz skupne dr. Lemeževe sklede.

Odmevi pariške konference

Pariški sestanek Macdonalda s Herriotom, ki se je vršil na pragu sestanka velike medzavezniške konference v Londonu, je vzbudil po svojih rezultatih med glavnimi interesiranimi državami precej mešane občutke: Francozi so z uspehom jako zadovoljni, Angleži nekoliko vznemirjeni, Nemci deloma razočarani. Splošen vtis pa je, da je londonska konferenca vsekakor zasigurana, čeprav bo treba premostiti še velike težkoče, predno pride do realizacije Dawesovih predlogov in do popolnega sporazuma med zavezniki.

Najbolj zadovoljen more biti seveda Herriot, čegar položaj se je sedaj znatno okrepil in se dosegla celo začasna sprava z nevarno opozicijo. Nepolitično dejstvo je namreč, da je Macdonald s svojo chequersko politiko, to je politiko energične in nagle odstranitve vseh ovir, ki onemogočajo zadovoljiv aranžman z Nemčijo doživel v Parizu majhen debacle in se moral celo v nekaterih načelnih vprašanjih približati francoskemu stališču. Niti Macdonald sam ne prikriva, da je moral za ceno sporazuma žrtvovati bistven del svojega programa za rešitev reparacijskega vprašanja. Ravno zaradi tega se je polastilo angleških političnih krogov precejšnje razburjenje, ker se boje, da bo moral iti Macdonald na londonski konferenci še korak dalje in da dobi Herriotova vlada, ki je še vedno močno pod vplivom nacionalnega bloka, končno zopet iniciativo v svoje roke. Seveda je ta bojazen za enkrat neupravičena, ker je Herriot trdno odločen, da gre Nemčiji na roko do skrajnih mej, ki so združljive s francoskimi interesi.

Najvažnejša koncesija, ki jo je moral dati Macdonald Herriotu na pritisk francoske opozicije, da reši londonsko konferenco, obstoja v tem, da se smatra Dawesovo poročilo le kot pojasnilo k reparacijskim določbam verzajske mirovne pogodbe in da ostane ta intaktna. Izvedba Dawesovih predlogov in rešitev vprašanja, ali je Nemčija prekršila določbe predlogov, pripade namreč v zadnji instanci še vedno reparacijski komisiji v Parizu. Ravno to dejstvo je vzbudilo v Franciji vsesplošno zadovoljstvo in tudi francoski opozicionalni listi priznavajo odkrito ta uspeh Herriota. Kakor znano, je angleški načrt stremel za tem, da se reparacijski komisiji v bodoče odvzame kompetenca za ugotovitev kršitev s strani Nemčije in prepusti novi komisiji in v zadnji instanci pa mednarodnemu razsodišču v Haagu. Važna Macdonaldova koncesija je tudi točka, ki jo vsebuje komunike o pariškem sestanku in ki pravi, da bi vsaka kršitev določil verzajske mirovne pogodbe oslabila tako potrebno zaupanje tudi pri upnikih. Kljub temu se angleški listi ne nagibljejo k pesimizmu in samo naglašajo, da je šel Macdonald v popuščanju svojega stališča že do skrajnosti, preko katere ne sme več.

Nemci so še bolj razočarani, čeprav se drže za enkrat še rezervirano in čakajo predvsem na rezultate londonske konference, od katerih je tudi odvisna usoda sedanjega Marxovega kabineta. Listi naglašajo soglasno, da so dogovori med Macdonaldom in Herriotom sicer ojačili položaj francoskega ministrskega predsednika, a vse koncesije da so se izvršile na račun Nemčije. Nemčija, poudarjajo listi, je bila najbolj interesirana ravno na tem, da se odstrani vpliv reparacijske komisije na izvedeniške predloge. Pariška konferenca pa je v tem oziru podrla vse mostove, ki jih je zgradila Anglija. Reparacijska komisija ostane še vedno najvažnejši instrument za ureditev odnošajev med Nemčijo in antanto. Zato se Nemci boje, da bosta v tej važni korporaciji še vedno odločilna francoski in belgijski vpliv. V vodilnih političnih krogih predvladuje zato mnenje, da se je olajšanje zunanje politične položaja Nemčije, ki je nastalo po sestavi strokovnjaških predlogov, z rezultati pariških dogovorov zopet znatno omejilo. Izraža se zlasti bojazen, da je postala vzpostavitev nemške gospodarske in finančne suverenosti v zasedenem ozemlju zelo dvomljiva. Kljub temu pa so tudi vodilni nemški politični krogi mnenja, da bo londonska konferenca za Nemčijo koristna vsaj v toliko, ker bo prinesla sprejemljivo rešitev reparacijskega problema.

Spor za Irak

Včeraj smo zabeležili kratko londonsko brzojavko, da je prišlo med angleško in turško vlado do sporazuma glede izročitve spornega vprašanja o Iraku v razsodbo Zvezi narodov.

Irak obsega dolnji del Mezopotamije z Bagdadom kot prestolico. Pred vojno turška pokrajina, je prišel Irak v mirovni pogodbi pod angleški protektorat. S tem se je zdela uresničena nova etapa v načrtu angleške svetovne politike. Angleži so se sicer zavedali, da te obširne, neizmerno bogate pokrajine ne morejo stalno obdržati v formalnem protektoratu, še manj pa kratko anektirati, kljub temu pa so bili trdno odločeni, da je vsaj iz svojega gospodarskega območja ne puste več in so investirali v njo ogromne kapitale. Posegli so po svoji stari taktiki, ki se jim je že tolikokrat sijajno obnesla. Spravili so državno oblast v roke sebi prijaznim domačim knezom in magnatom, proklamirali leta 1921. Irak za samostojno kraljevino in pustili «izvoliti» za kralja emira Feysala, sina zvestega angleškega vazala Huselna, kralja v arabskem Hedžasu. Seveda pa so obdržali vso pokrajino v svoji vojaški okupaciji in tako so prinesle tudi predlanske volitve v konstituanto močno anglofilsko večino.

Zdaj je imela angleška diplomacija lahko delo. Uvedla je pogajanja, ki so se sicer dolgo vlekla, a naposled seveda privedla do rezultata, kakršnega so želeli Angleži. Prišlo je med Anglijo in Irakom do formalne meddržavne zvezne pogodbe, s katero se odreka Anglija svojemu dosedanjemu mandatu nad Irakom in priznava njega popolno suverenost. Irak s svoje strani stopa z Anglijo v prijateljsko zvezo in dovoljuje, da ostane v državi angleški «visoki komisar» kot svetovalec iraške vlade, zlasti v političnih in finančnih zadevah. Prav tako ostane v Iraku okrog 150 angleških uradnikov. Angleži obdrže v najemu železnico in pustijo tam svojo armado, ki se bo postopoma zmanjševala. Domačo mezopotamsko armado, ki se bo organizirala tako, da bo štela čez štiri leta 14.000 mož, bodo instruirali angleški oficirji, v slučaju vojne se armada podredi angleškemu vodstvu. V ostalem pa je Irak popolnoma «neodvisen in suveren» in Anglija se obvezuje, da se zavzame za njegov sprejem v Zvezo narodov.

V gospodarskem oziru se Anglija zaveže, da prepusti Iraku naprave za namakanje, mostove in ceste, ki jih je zgradila v dobi svojega mandata in kesneje tudi železnice, vse to pa šele takrat, ko bo Irak — odplačal angleške investicijske stroške. Da se to ne bo zgodilo nikdar, je več kot gotovo. Angleški podaniki so izvzeti iz domačega sodstva in podrejeni angleškim konzularnim sodnijam, ki so kompetentne tudi za jurisdikcijo nad vsemi ostalimi inozemci.

Jasno je, da je iraška suverenost na podlagi te pogodbe samo navidezna. Zato se je pojavil proti sklepu konstituante, s katerim se je ta pogodba pred par tedni odobrila, oster odpor. Opozicija je prirejala protestna zborovanja, uprizarjala demonstracije, napadala vlado v časopisju. Vlada je odgovorila z najstrožjo cenzuro in s policijskim pritiskom. Opozicijonalni poslanci so konstituanto zapustili, dva njihova voditelja pa sta bila par dni nato ob belem dnevu sredi Bagdada umorjena, ne da bi «se mogli» najti morilci. Sledili so poboji: krvavi spopadi po cestah, aretacije itd. Vlada pa je s pomočjo angleških čet odpor kmalu zatrla.

Ni pa bilo tako lahko zatreti odpora Turčije, ki se je postavila na stališče, da spada Irak še vedno pod njeno oblast in da je bil angleški mandat samo začasen. Zato zahteva slično kakor mozulsko ozemlje tudi vso Mezopotamijo za sebe. Pogajanja so se brezuspešno vlekla cela leta, dokler ni slednjič Anglija predlagala v Angori, naj se predloži spor Zvezi narodov. Te dni je angorska vlada na ta predlog pristala.

Mariborski občinski svet

Maribor, 11. julija.

Nocoj se je ob skrajno pičli udeležbi nadaljevala minuli petek prekinjena seja občinskega sveta. Župan je uvodoma prečital zahvalo meščansko-šolskega učiteljstva za naklonjeno podporo ter nato poročal, da so Škodove tovarne na Češkem poslale ponudbo za zgradbo cestne železnice v Mariboru. Priložena je obširna vprašalna pola, obsegajoča 55 vprašanj. Ker je treba zadevo natančno pretresti, se izvoli poseben odsek, kateremu se pritegnejo še potrebni strokovnjaki.

Nato so posamezni odseki poročali o tekočih zadevah. Med drugim je bilo sklenjeno, da se v zadnji seji odobrena administrativna doklada učiteljem-voditeljem mestnih šol izplača četrtletno naprej. Prošnji «Mariborskega ženskega društva», ki namerava nastaviti posebno strežnico za oskrbo porodnic in prosi za primerno podporo, se v principu ugodi. Društvo pa mora strežnico najprej nastaviti ter sporočiti občini višino stroškov. Državnim uslužbencem se dovoli 50 odst. dopust za parno kopelj v mestnem kopališču. Enako se pogrebnemu društvu poštnih nameščencev «Dobrota» dovolijo primerni popusti pogrebnih pristojbin. Nabava nove sesalke za hladilnico v mestni klavnici se odobri. Za shranjevanje amonijaka v klavnici se nabavita dve boci, za katere mora klavnica sedaj plačevati visoko najemnino. Prošnja špeharjev za podaljšanje prodajnega časa se odkloni.

Daljša debata se je razvila o zadevi zakupa mestne hladilnice s strani tvrdke Predovič in Bogljevič. Pod ero pokojnega klavniškega ravnatelja g. Kerna je tvrdka brez vednosti občinskega sveta postavila pri mestni klavnici lastno hladilnico, za katero se je obvezala plačevati malenkostno najemnino. Ko so prišle znane klavniške afere na dan, se je sklenila s tvrdko pogodba, glasom katere ima tvrdka to hladilnico v najemu do konca leta. Pri nadaljnji oddaji pa si pridrži tvrdka prvenstveno pravico. Z zopetnim oživljenjem izvoza se je pojavil v klavnici spor, ker je tvrdka dajala hladilnico na lastno pest v podnajem ter celo zabranila občini nje uporabo. Po dolgotrajni debati, tekom katere sta se sporekla smrtna sovražnika gg. Žebot in Bahun, je bil sprejet predlog odseka, da pogodbe za enkrat ne kaže spreminjati, da pa se ona s koncem tega leta odpove.

Občinski svetnik Weixel je nato zavrnil očitke socialista g. Bahuna, da je netočno poročal o tej zadevi. Ko je g. Bahun začel zopet na dolgo in široko razkladati klavniško zadevo in je očital dr. Leskovarju, da tega ne razume, je nastalo med klerikalci in socialisti prerekanje, katero je končno oglušil županov zvonec. Dr. Leskovar je celo hotel sejo zapustiti. Končno je še g. Bahun stavil predlog, naj se špeharjem predpišejo primerne tablice za označevanje cen ter moderne tehtnice; branjevke naj se premestijo s Starega na novi Glavni trg, tržno nadzorstvo pa naj se današnjim zahtevam primerno uredi. Pri utemeljevanju tega predloga je sam priznal, da je socialistično gospodarstvo na magistratu privedlo po treh letih tako daleč, da danes o kakem tržnem nadzorstvu v Mariboru sploh ne more biti govora, ker ga faktično ni. Posamezni organi prihajajo v službo in odhajajo, kakor se jim poljubi in se za svojo dolžnost sploh ne brigajo. Predlog se je izročil pristojnemu odseku v nadaljni študij. S tem je bil dnevni red javne seje izčrpan, nakar se je nadaljevala tajna seja.

Politične beležke

× **Hinavci.** Včerajšnji «Slovenec» poje visoko pesem mirnim in tihim slovenskim ljudem, kakor da bi dogodki zadnjega meseca ne pokazali resnice v drugi luči. Ali niso nacionalisti v Trbovljah mirno korakali v sprevodu, a so bili napadeni od oboroženih Lemeževcev? Ali se niso nacionalisti mirno vozili iz Radovljice v Ljubljano, pa so bili v Podnartu opsovani od Orlov, ki so svojo mirno in tiho naravo dokumentirali tudi še z oddajo dveh strelov na vlak, v katerem niso potovali le Orjunaši, temveč tudi civilni potniki, ženske in otroci? Ali niso Orli nesramno izzivali nacionaliste v Kranju? Ali niso komunisti izzivali v krakovski gostilni, kjer so pri izzivačih našli patrone, za plotom pa od njih proč vrženo pištolo? Ali ni dobil klofute oni «mirni ljubljanski meščan», za katerega se sedaj «Slovenec» zavzema zato, ker je izzival? Ali meni «Slovenec», da velja samo za njegove ljudi stavek, ki ga je danes napisal, češ, da «rodi udarec protiudarec, oziroma odpor v meni rodi tisti, ki je udaril prvi». Eno je gotovo, da bi v Sloveniji ne bilo nobenih incidentov, ako bi škofovi listi in njegovi politični agenti sistematično ne hujskali ljudi. V hujskariji gre «Slovenčeva» krvoželjnost celo tako daleč, da nas psuje že par dni, ker smo napisali nekaj pomirjevalnih besedi tudi na naslov razburjenih nacionalistov. Kako veliko hinavščino uganja «Slovenec» s svojo «mirotvorno slovenačko republiko» pa najbolje dokazuje dejstvo, da takrat, ko so pred meseci Lemeževci s stoli in klopmi pobijali socialdemokrate, «Slovenec» o tem krvoprelitju *ni napisal niti besedice*, dočim se sedaj trudi v potu škofovskega obraza, da bi incidente zadnjih tednov razblinil, zavil in potvoril. Hinavci!

+ **Nič manj ko trilndvajsetkrat** trga včerajšnji «Slovenec» na svojih prvih treh straneh ime d r. Ž e r j a v a. To sicer ni rekord, ker «Slovenec» se žene vedno dalje, a vendarle značilen podatek k statistiki osebne gonje v Sloveniji, ki se jo bo koncem koncev resnično izplačalo sestaviti, da se spozna, kdo v Sloveniji uprizarja najblaznejšo časnikarsko hajko. Trilndvajsetkrat v enem dnevu — nu, kdo bi verjel, da je ravno katoliški «Slovenec» postal najosebnejši žurnal demokratskega voditelja dr. Žerjava! In kako se ga morajo klerikalci bati, da jim je njegovo ime neprestano v mislih in v peresu! ...

+ **Ljudje, ki mislijo,** so nevarni, je dejal rajnki Shakespeare, ki ga včeraj citira «Slovenec» in na njem gradi svoje dragoceno priznanje: Ljudje so začeli m i s l i t i. Ali veste, **kaj to pomeni, če začne** ljudska masa m i s l i t i (podčrtal «Slovenec»)? ... Tako, hvala Bogu, **zdaj smo na jasnem.** Saj drugače si lani ni bilo mogoče razlagati, zakaj je slovensko ljudstvo drvelo za klerikalno avtonomijo kakor koza za soljo. Brez premisleka, brez preudarka. Ljudstvo ni mislilo in zato so zmagali tigri. No, mi se nismo varali, le leto dni je trebalo in slovensko ljudstvo je začelo rešetati tako, da se je zdrznil sam «Slovenec». Slovensko ljudstvo misli in tudi že začenja računati. S številkami, kot smo jih že začeli brati, pa se pri «Slovencu» nehá «mili narod», «avtonomija» in «kultura». Zdaj mu je slovensko ljudstvo le še «masa». Pa naj bo tudi to. — da le že misli in postaja nevarno klerikalnim stikavtom, kakor jih sam Shakespeare ni nikoli gnetel.

× **Katoliški župnik o naprednem učitelju.** «Domoljub» prinaša dopis nekega gorenjskega župnika, ki o naprednem učiteljstvu sodi takole: «Še kmet dobro ve, kdo je učitelj. In vsak pošten kmečki fant pokaže hrbet liberalnemu učitelju. Za šolske potrebščine pa skrbi občina. Grozni so vsakoletni stroški za takele navadne šole. Ubogi kmetje, ki jih morajo plačevati! Uspehi v šoli so pa tako malenkostni!» ... Per aspera ad astra, vse v znamenju avtonomistične kulture!

+ **«Vlada je v demisiji»** se je včeraj sanjalo «Slovencu». Njegove sanje sicer niso nikoli nič posebnega, toda ker se «Slovencu» že tri tedne sanja o samih vladnih rečeh in včeraj sestavlja že nekak sanjski program bodoče opozicijske vlade, poglejmo stvar, kakor je: Pred dobrima mesecema opozicijski blok ni mogel dobiti vlade. Zakaj ne, je bilo naturno več ko treba. Se je pozicija bloka odtlej poboljšala? Zapreke, ki so obstojale takrat, so tudi danes na dlani. «Ožji» opozicijski blok brez radičevcev je mrtva glina. In gospodje opozicijski šefi menda vendar niso zaverovani, da je Radičevo pentljanje z boljševiki nagnalo opozicijskim šefom vodo na mlin. Kam torej merijo opozicijski šefi, in z njimi «Slovenec» s svojim brezglavim zaletavanjem? Mi mu lahko z mirnim srcem zatrdimo: naj tudi pride do formalne demisije ali do česarkoli, koncepcija unitaristične politike *more zmagati* «Slovenec» pa naj svojo avtonomijo išče v sanjskih bukvah.

Gospod nje izven Ljubljane!

Pišite dopisnico na tvrdko F. Šiben k v Ljubljani, naj Vam pošlje vzorec

VAN KASTER CACOA

da se prepričate o izborni kakovosti. 1026/a

Sodišče

§ **Nepoboljšljiv lesni mešetar** je Penšek Viktor v Ravnah pri Šoštanju. Pred okrožnim sodiščem v Celju je bil zaradi malverzacije z lesom lesnega trgovca Minebeka šele pred kratkim obsojen na en mesec ječe. V času od 8. jan. do 7. februarja t. l. je vzel nadalje 3 ali 4 vozove plohov v Ravnah, ki so bili last nekega posestnika ter jih je prodal trgovcu O. v Šoštanju. Ker pa je trgovec O. sumil, da roba ni njegova, se je s pismeno pogodbo izgovoril svobodne roke. Kmalu nato je izvedel, da je dotični posestnik najel med drugimi tudi Penšeka kot voznika, da pa je ta borov in smrekov les zapeljal na neko drugo žago in ga je odtod hotel prodati ter denar porabiti zase. Penšek je v preiskovalnem zaporu v Šoštanju simuliral, da je požrl igle in da ga morajo takoj spraviti v kako bolnico. Tudi je skušal izpodkopati zid ter tako pobegniti iz preiskovalnega zapora. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo Penšeka na 3 mesece težke ječe.

§ **Lahkomiselni hotelski vratar.** Nekaj nad 50 let stari hotelski vratar Alojz Stauber, rodom iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju, ima zelo burno in pestro življenje za seboj. Prvič se je s sodiščem seznanil v Ptuju, ko je bil 36 let star in kaznovan zaradi udeležbe pri tatvini na en dan zapora. Potem pa se je začel križev pot po sodiščih cele stare Avstrije, n. pr. v Trstu, na Dunaju, v Inomostu, Solnogradu, Gradcu, Brucku, Leobnu, Bregenzu, Ljubljani itd., pa Ogerskem in v Nemčiji zaradi najrazličnejših deliktov. Iz raznih mest je bil izgnan in vedno znova so ga po odgonu pošiljali v domovinsko občino, kjer pa nemirni duh ni mogel najti obstanka. Tako je tudi pred nekaj dnevi prišel odgonskim potom iz Brucka ob Litvi v Jugoslavijo, a so ga takoj izročili mariborskemu sodišču, ker je imel še na vesti tatvino novega plišastega klobuka na škodo pekovskega vajenca Kučera v Kočah. Zadnje dni meseca oktobra lanskega leta je namreč v neki gostilni v Hočah popival. Ko mu je zmanjkalo denarja, je prodal svoj klobuk nekemu kovaču, potem pa je skrivaj izginil iz gostilne, z njim pa je izginil nov klobuk Jožipa Kučera. Nato je Stauber odšel v Avstrijo, odkoder je po običajni poti primomal nazaj v roke pravice. Pri sodišču je priznal samo zadnji dve kazni v Jugoslaviji, češ da se prejšnjih 40 kazni v novi državi ne sme vpoštevati, glede klobuka pa je trdil, da ga je kupil od nekega neznanca. Njegov zagovor seveda ni obveljal in je bil obsojen zaradi tatvi klobuka na 2 tedna strogega zapora.

Zbirajte in darujte, da zgradimo Sokolski dom na Taboru!

Daruite za Šlajpahov fond!

Naši Kraji in ljudje

Ciril Pirc
župan v Kranju

je bil rojen l. 1865. v Kranju. Dovršil je nižjo gimnazijo v Kranju, višjo v Ljubljani. Posvetil se je nato juridičnim študijam, a je moral že čez dve leti vsled smrti svojega brata prevzeti dom ter je tako ostal v Kranju, kjer se je takoj z mladeniško živahnostjo in silo vrgel na politično polje. Ves čas svojega nesebičnega in požrtvovalnega delovanja na političnem in gospodarskem polju, je bil vedno v prvi vrsti neustrašenih borilcev za pravice našega naroda. Udejstvoval se je pri raznih naprednih društvih, bil je starosta Sokola, predsednik Narodne Čitalnice, režiser in izvrsten igralec Dramatičnega odseka, član Trgovsko - obrtniške zbornice in dolga leta občinski odbornik. Leta 1901. je bil izvoljen za deželnega poslanca za Kranj - Škofjo Loko in se je kot tak odlično uveljavil. Posebno pomembno je, da je pridobil po hudi borbi Kranju in okolici prepotrebni vodovod.

Kar je dovršil v zadnji dobi kot kranjski župan, je vsem v živahnem spominu. Naj omenimo le priklopitev Gor. Save in kolodvora k mestu, adaptacijo osnovne šole, pridobitev puškarske šole, izboljšanje po vojni zanemarjenih cest, prezidavo štirih stopnjišč, kanalizacijo, pospešitev zidanja Narodnega doma, ureditev občinskega premoženja in znižanje občinskih doklad, pridobitev češkega kapitala za zidanje tvornic, pomnožitev razsvetljave itd., itd. Takih mož Slovenija ne premore mnogo in zato je iskrena želja vsega prebivalstva starodavnega Kranja, da bi še dolgo vrsto let načeloval in deloval za blagor svojega ljubljenega mesta.

Profesorski kongres v Splitu

V sredo dopoldne je bil v prostorih Narodnega gledališča v Splitu svečano otvorjen V. kongres profesorskega udruženja, na katerega so dospeli delegati iz vseh krajev naše države. Ministra prosvete je zastopal prof. dr. Viktor Novak

Kongres je otvoril predsednik udruženja, ravnatelj pedagoškega zavoda v Beogradu, Jeremija Živanović, ki je iskreno pozdravil navzoče delegate in goste ter se zahvalil prebivalstvu Splita za prisrčni sprejem, vodil pa ga je nato predsednik splitske mestne sekcije, prof. Lovričević, na čigar predlog so bili med viharnim ploskanjem takoj po otvoritvi poslani brzojavni pozdravi kralju Aleksandru in kraljici Mariji. Za tem je predsednik pozval vse zborovalce, da se z vnemo lotijo dela, ker zavisi od sklepov kongresa vzgoja bodoče generacije, katero je treba osvoboditi vseh ozkih plemenskih spon. Profesorji bodo z največjo ljubeznijo izvršili svojo težko nalogo in pričakujejo, da jim bo v tem pogledu šla vsa naša javnost na roko.

Prof. dr. Viktor Novak je kot zastopnik prosvetnega ministra pozdravil tovariše v imenu prosvetnega ministrstva in orisal simbolični značaj kongresa v tem mestu stare kulture in velikih tradicij.

Po govoru dr. Novaka je bilo izvoljeno častno predsedništvo kongresa Za prvega podpredsednika je bil izvoljen prof. Čuković iz Sarajeva, za drugega Laza Knežević iz Beograda, za tajnike Josip Avsenek iz Ljubljane, Leo Jamnicki iz Sarajeva, Jelisaveta Ristić iz Beograda, dr. Jelka Perić iz Splita in Matej Potočnjak iz Zagreba.

Po izvolitvi verifikacijskega odbora so sledila poročila centralnega odbora. Tajnik glavne uprave Josip Plemić je podal tajniško, a gospa Bošković blagajniško poročilo. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta.

Nato so se prečitala pravila privredne zadruge za profesorje. Po daljši debati je bil izvoljen poseben odbor, ki bo še enkrat proučil pravila ter nato poročal plenumu, ki bo o njih končnoveljavno sklepal. S tem je bilo zaključeno dopoldansko delo kongresa. Popoldne so si delegati ogledali Split in napravili izlet na grad Marjan.

V četrtek zjutraj se je zborovanje nadaljevalo. Kot prvi je predaval prof. Živanović o temi: Naša srednja šola. Podal je izčrpno statistiko o naših šolah, o dijaštvu in o nameščencih. Navajal je razne razloge, ki ovirajo razvoj naše srednje šole. V tem pogledu povzroča največ neprilik neenotnost pouka. Referat je bil sprejet z velikim odobravanjem. Razvila se je obširna debata na podlagi katere so bile sprejete resolucije o izenačenju dialekta in pravopisa v vseh šolah o ustvaritvi terminologije za vse šolske tekste.

Nato je podal verifikacijski odbor svoje poročilo o pregledu legitimacij. Konstatirano je bilo, da je na kongresu pravomočnih delegatov: 80 iz beograjske sekcije, 40 iz zagrebške, 36 iz ljubljanske, 15 iz sarajevske in 15 iz splitske sekcije.

Sledila je razprava o pravilih «Privredne zadruge» in je bilo sklenjeno, da plačuje vsak član mesečno po 25 Din za realizacijo ciljev zadruge.

Popoldne so delegati odpotovali na izlet v Solin, a zvečer jim je priredila občina svečani banket v gledališki restavraciji.

Umor iz ljubosumnosti

Sv. Lovrenc na Pohorju 9. julija.

Lovski paznik Martin Turk od Sv. Lovrenca na Pohorju, je imel že več let ljubavno razmerje s stanovnikovo hčerko Veroniko F. v Št. Lovrencu na Pohorju. V zadnjem času pa Veronika F. ni več marala za Turka, ker ga je v teku časa spoznala kot surovega in nasilnega človeka. Pričela je ljubavno razmerje z žagarjem Alojzijem Pačnikom, kar je silno jezilo Martina Turka in je zato parkrat zagrozil Veroniki F., da bo ustrelil njo in Pačnika, če ne bo pustila Pačnika.

V nedeljo dne 6. julija je Pačnik vasoval pod oknom Veronike. Kar zasliši prihajati Martina Turka. Veronika F. je nenadoma odslovila Pačnika, boječ se, da ne bi prišlo med obema tekmecema do pretepa. Ko je Pačnik odšel, se je pričel Turk razgovarjati z Veroniko. Čez kakih 10 do 15 minut se je Pačnik povrnil in ko je bil od Veronikinega okna oddaljen kakih 5 metrov, je Martin Turk pomeril nanj s svojo lovsko puško, ustrelil in ga zadel v levo stegno tik pod trebuhom. Strel je strahovito razmesaril Pačniku nogo, vendar pa Pačnik ni niti najmanje zastokal, tako da Veronika, ki ga je poklicala po imenu, niti vedela ni, da je ranjen. Šel je še par korakov od hiše, se nato zgrudil in ker mu ni šel nikdo na pomoč izkrvavel. Martin Turk pa se je dobro zavedal kaj je storil, kajti, ko je po strelu odšel od Veronike, ji je rekel: «Zdaj me pa naj le ženejo». Naslednjega dne so ga orožniki izsledili in odgnali v Maribor v zapor. Sodnijska obdukcija je dognala, da je Pačnik umrl vsled izkrvavljenja.

Avionska nesreča v Dubrovniku

Dne 7. t. m. se je v Dubrovniku pripetila grozna avionska nesreča, ki je zahtevala tri človeška življenja. Zjutraj med 8. in 9. uro je priletelo iz Boke Kotorske nad Dubrovnik nekaj hidroplanov, ki tvorijo sestavni del naše zračne flotilje. Hidroplani so leteli nad mestom prilično nizko. Kmalu nato je bilo videti dva krožeča hidroplana nad polotokom Lapadom. Naenkrat pa se je gledalcem nudil strašen prizor: eden od obeh avionov se je nenadoma nagnil in treščil na zemljo, kamor je priletel iz višine 150 do 200 metrov. Na tla je padel blizu vile Solitudo. Posadka aviona je štela troje oseb: enega častnika, po činu kapetana, ki je izvrševal službo pilota, ter dva mornarja. Vsi trije so se pri padcu na zemljo popolnoma raztreščili. Izdihnili so predno so prišli ljudje do njih.

Avion se je seveda razbil na drobne kosce. Na lice nesreče je najprej prihitela neka jadrenica iz Gruža ter več mornarjev, ki pa niso mogli storiti nič druzega kakor pobrati kose nesrečnih žrtev. Pilot kapetan Reiman je bil doma iz Zagreba, en član posadke, mornar Bujas iz Šibenika, drugi mornar, po imenu Munias pa iz Beograda. Vojaka sta obvisela na neki skali ob morju, kapetanovo truplo pa je ležalo razmesarjeno par korakov daleč od mornarjev.

Katastrofa je izzvala v Dubrovniku in okolici globoko sočutje prebivalstva. Nekega starca, ki je prihitel na mesto nesreče, je dogodek tako pretresel, da je na mestu nesreče od žalosti umrl. Mrliče so z Lapada nemudoma prepeljali v vojaško bolnico dubrovniškega mesta, kjer so jih položili na mrtvaški oder. Mestna občina je pozvala meščane, naj izvesijo v znak žalovanja črne zastave, kar se je takoj zgodilo. Koncerti in zabave so bili ta večer odpovedani.

Dan po katastrofi se je vršil pogreb nesrečnih žrtev. Udeležila se ga je polnoštevilna vojska in mornarica, čete Sokola in Orjune, predstavitelji oblasti in zastopniki tujih držav ter mnogobrojno občinstvo. — Ponesrečencem sta poklonili krasne vence Jadranska straža in dubrovniška mestna občina. Rakve z mrliči so bile med sviranjem vojaške godbe prenešene na vojno ladjo, katera se je v spremstvu hidroaviona podala v Tivat, kjer so ostanke kapetana in mornarjev položili k večnemu počitku.

Razbiti avion je dobila naša mornarica iz Italije ter je veljal za enega najboljših pomorskih letal. Kako se je zgodila nesreča, ni mogoče natančno ugotoviti. Splošno prevladuje mnenje, da je nastala napaka v motorju, nakar je hotel aeropilot aparat usmeriti na morje, da se na ta način reši, kar se mu pa, žal, ni posrečilo. Avion ni dosegel morja, temveč je zgrmel na tla par metrov pred obalo ter pokopal pod seboj vse tri nesrečneže.

„Stenicol“
Najboljše sredstvo proti stenicam
Glavna zaloga: **Drogerija A. KANC,**
Ljubljana, Zidovska ulica 1. 1085a

Dopisi

LESCE. Klerikalci iz Lesc in Radovljice se še vedno vznemirjajo radi razvitja orjunaškega prapora v Lescah. — Kar v glavo jim ne gre, kako si upajo Orjunaši v neposredni bližini avtonomije »Radovljiškega Boha« razviti svoj prapor. — Zato pa se skoro vsak dan neko dopisunče zaletava v »Slovencu« v Orjuno in njih voditelje. — Seveda! Še vedno se bojijo ljudje, ki ne trobijo ponižno v rog brezdomovincev in denunciantov. Še je kaj ljudi, ki mislijo samostojno in, ki ne čakajo, kedaj bo padel kak odpadek od avtonomističnih velmož, da bi hlastno planili po njem. — Kako se neki predrzne bivši narodni poslanec Grafenauer, da govori Orjunašem? Čudno, kaj ne? Toda Sodoma in Gomora! Monsignor Ambrož si upa v slovenskem jeziku klicati božji blagoslov na prapor idealistov! Nezaslišano! Veste kaj Vam povemo, Vi farizeji, prekupčevalci z dušo naroda? Vi niste vredni, da odvežete jermena na čevljih tega moža — vzor duhovnika! Kje ste bili še takrat Vi, ko je že on v najhujših časih propagiral in širil misel jugoslovanstva. Če bi bili vsi duhovniki taki kot on, ne bi bilo danes teh strankarskih bojev, danes bi bil lahko narod zadovoljen, srečen v službi enega kralja in enega Boga! Pa kaj je Vam mar vse to! Kaj vera in kaj narod! Samo da so polne Vaše mošnje in blagor ljudstva je tu!

SAVA NA GORENJSKEM. Dne 2. julija smo objavili dopis, da so delavski zaupniki proti odločitvi Kranjske industrijske družbe zahtevali, da se na Vidovdan dela. Naknadno se nam poroča, da oni niso sklenili tega kot taki, ampak na željo večine delavstva in to radi tega, ker je bilo meseca junija že veliko praznikov, vsled česar bi se znatno občutil izpad še enega mezdnega dne. Šlo jim je pri tem le za mezdni zaslužek, ki je bil po številnih praznikih že tako do skrajnosti skrčen in o kaki demonstraciji proti praznovanju narodnega praznika ne more biti govora.

KRANJSKA GORA. Inteligenten gospod, pregnan iz Škocijana, išče isto tudi v Kranjski Gori. Zadnje dni pred volitvami se je potikal od hiše do hiše in iskal pristašev za skrinjico, katero je dočil župnik. Na dan, ko smo sestavljali svojo kandidatno listo skupno s SKS, so imeli občinski možje sejo radi sekanja občinskega gozda. To so temeljito izrabili in res pridobili nekatere pristaše SKS in socialistov za kandidaturo. Da pa bi bila klerikalna zmaga bolj sijajna, so ustvarili še drugo skrinjico posebno zmožnih komunistov, katere nositelj je bil znani komunist Arih, ki je bil že enkrat odpuščen iz državne službe. Na dan volitev je župnik Čuk direktno s prižnice agitiral za klerikalce z besedami: »Danes se vrše tudi občinske volitve. Fantje in možje, udeležite se polnoštevilno, vrzite pa kroglico gotovo v prvo, ali pa v drugo, nikakor pa ne v tretjo ali pa četrto.« Kot božji namestnik naj se sramuje pred Bogom, da na tak način izrablja cerkev za politične namene. Prepričani smo, da bodo pristaši SKS uvideli, s kom imajo opravka, pustili župnika in njegove klerikalce na cedilu in delali skupno z demokrati v prospeh občine in občanov.

SEMIČ. Dne 9. julija so se vršile pri nas občinske volitve za občino Semič in podobčine Štrekljevec - Pribišje. Od 446 volilnih upravičencev je glasovalo 312 volilcev in so dobili: JDS 89 glasov (5 mandatov), SLS 91 (5), podobčina Štrekljevec 132 (7). JDS je pridobila od zadnjih občinskih volitev 46 glasov. Pripominjamo pa, da bi klerikalci še bolj propadli ako ne bi v zadnjem trenutku nekateri nasedli njihovi umazani agitaciji. Znani agitator v farovžu je na dan volitev delil sicer cigare vino in žganje, a do zmage le ni prišlo. Že tri mesece so agitirali s polno paro, češ, da je treba pomesti naprednjake iz občinske hiše in pripravili so celo godbo za zmago. Toda zavedni demokrati so klerikalcem tudi to pot temljito prekrižali račun.

STARI TRG PRI KOLPI. Tu v naši občini, kakor sploh v naši dolini, zmaguje napredna misel. Narod uvideva, da mora enkrat pomesti s klerikalizmom. Pri volitvah, ki so se vršile 5. t. m., smo zmagali naprednjaki in je prišla občina, ki je bila dolga leta v klerikalnih rokah, v roke napredne koncentracije. Klerikalci so propadli kljub temu, da so se posluževali vseh mogočih in nemogočih sredstev za agitacijo. Najbolj vnetega agitatorja se je izkazal naš kaplan, ki je izlival žveplo in ogenj na napredne može, toda vse zastonj. Zastonj je bil tudi trud klerikalcev na dan volitev, ko so z vozovi vozili svoje ljudi na volitve. Upamo, da pri prihodnjih volitvah klerikalci pri nas sploh popolnoma propadejo in da bo kaplan vzel v roke popotno palico in iskal bolj poslušnih ovčic, če jih bo sploh kje našel, kajti narod je teh žalostnih črnih tigrov sit do grla.

BREZNICA. — Kakor čujemo, naši klerikalci kar blazne od veselja nad zadnjo polomijo pri volitvah. Birč iz Most vsakemu otroku, ki ga sreča na cesti, razlaga »slavno« klerikalno »zmago«. Revži! Se kandidatno listo so komaj sestavili. Našemu pristašu, čevljarju Mežku je Birč grozil, da mu ne bo več dal dela, ako mu ne podpiše liste. Pa tudi podkupovali so. Znani Miha iz Brega je ponujal Arhu iz Žirovnice plačilo, če mu podpiše listo. Pa so se urezali. Kajti mož je bil poštenjak in se ni dal podkupiti. Kaj čuda, da jim zdaj pri volitvi župana tudi ne gre vse gladko. Oba najhujša agitatorja, Birč in Miha si lastita zasluge za zmago in oba zahtevata za plačilo županski stolček. Mi pa kličemo obema: Bog nas varuj Birčeve in Mihove modrosti.

SV. JERNEJ PRI KONJICAH. Dne 29. junija je priredilo tukajšno učiteljstvo s šolsko mladino, s pomočjo učiteljstva iz sosednjih Loč in domačih fantov in deklet predstavo na šolskem odru. Gmotni uspeh nepričakovano dober, vsaka točka nastopa je zadovoljila vse obiskovalce. Prireditev se ponovi v nedeljo, dne 3. avgusta. Vabijo se posebno okoličani, ki naj ne zamudijo prijetnega izleta. Na svidenje. Zdravo!

SV. TOMAŽ PRI ORMOŽU. Dne 5. t. m. se je vršilo svečano odlikovanje upravnika, župana in načelnika »Hranilnice in posojilnice« g. Ivana Škerleca z redom sv. Save V. kl. Gospod vodja ptujskega okrajnega glavarstva. Zavadlal je imel lep nagovor na slavljenca, orisal njegovo vsestransko delovanje na vseh panogah javnega življenja ter pomen odlikovanja za slavljenca samega, kakor za nas vse. Odlikovanec se je nato zahvalil za laskave besede g. zastopnika vlade ter prosil, da se Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru I. sporoči najudanejša zahvala za visoko odlikovanje. Nato se je vršil banket, pri kaerem se je napilo Njeg. Vel. kratlju Aleksandru I. z gromovitim 3 ratnim »Živio«, vladnemu zastopstopniku in odlikovancu.

LJUTOMER. Dne 1. t. m. je priredil pevski zbor združenih državnih učiteljišč pod vodstvom prof. g. Emila Adamiča v našem trgu sijajno uspeli koncert. Imenom pevskega društva ljutomerskega je pozdravil goste učitelj in pevovodja g. Zacherl, imenom učiteljstva, učitelj Mikl, imenom mladinskega zbora pa učenka Anica Huberjeva. Clanice mladinskega odbora pa so izročile gostom šopke. Korakajoč po trgu so jih Ljutomerčanke pridno obsipale s cvetjem. — Na glavnem trju je pozdravil pevce župan dr. Stojan, popoldne pa so jih dame pogostile v narodni šoli. Zvečer je koncert privabil v telovadnico skoraj ves trg. Tudi z okolice je prihitelo mnogo ljudi. Zbor je izvajal vse točke tako precizno in umetniško, da ni hotelo biti konca aplavza. Nekatere pesmi so se morale ponoviti. Jako je ugajalo tudi umetniško spremljevanje na klavirju (g. Kumar). Iskrna hvala pridnim Ljutomerčanom, ki so šli pevcem vsestransko na roko.

Kulturni pregled

Pet novih moških zborov

Letos je v izdaji novih skladb zavladala stagnacija, ker se založniki pač boje ogromnih tiskarskih stroškov in vedó, da smejo računati le s peščico odjemalcev. Naša država nima niti ene tiskarne za note, vsled česar moramo naročati tisk vseh muzikalij v inozemstvu. Če res dobimo v Beogradu na račun reparacij tiskarno za note, potem gotovo napočijo tudi razvoju glasbenih ed'cij lepši časi. Ljubljanska «Glasbena Matica» in pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» imata v svojih arhivih celo kopico novih, še neizvajanih skladb, ki čakajo na tisk. Za sedaj si pomagata z litografiranjem. Na enak način je zal. žil tudi agilni šentjakobski pevski zbor v Ljubljani — odsek vrlo delavnega gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj — pet novih moških zborov v partiturah, na finem, trdem papirju, razločno pisanih in lepo litografiranih. Zbori so tiskani vsak zase. Štiri pesmi nudi priljubljeni skladatelj Josip Pavčič, ki ljubi mehke, božajoče melodije, se ogiba previdno trznih harmonij in nerad dela pevcem težkoče, nad katerimi imajo nekateri skladatelji posebno škodoželino veselje. Pavčič je prepričan o tem, da so veliki glasbeni mojstri s priprostostjo v umetnosti več povedali, kot pretirani modernisti s svojim umetničenjem.

«Kmečka balada» na O. Župančičev tekst je posrečena skladba. Začetek prvega, živahnega dela žal spominja očitno na začetek Adamičevega moškega zbora «Scherzando», drugi del (basovski recitatio) bo zahteval dobrega pevca in dramatičnega prednašanja, tretji del (mrtvaška koračnica) pa je imenitno zadet, komponiran na Čajkovskega struno. Skladba zasluži izvajanje. Dosedaj jo je študiral le «Slovenski kvartet». — «Dekle med rožami» na Golarjevo besedilo je šentjakobski pevski zbor izvajal z uspehom na svojem zadnjem koncertu. Preprosta, melodijozna pesemca, ki bo našla povsod hvaležne poslušalce. Malo sladka je, zaljubljeno sentimentalna, kar pa najdemo pogosto v zborih naših najmočnejših komponistov. — Tudi kvartet «Dekle v rdečih tulpah» (Golarjevo besedilo) bodo radi uvrščali pevci v svoje sporede. Poleg treh ljubezenskih pesmi je pa Pavčič podaril našim zborom «Nagrobnico» na besedilo S. Sardenka. Novih, neteških nagrobnic društvom sploh manika. Zato se bo ta blagoglasna nagrobnica, ki je primerna za pogrebe in petje na pokopališču za Vse svete, rada izvajala. — Podobno bi bila primerna po svojem besedilu (Staroselskega) za nagrobnico tudi daljša skladba plodovitega naššega skladatelja Emila Adamiča «Naročilo». Po svoji naravni melodiki, izvrstno samostojno peljanih glasovih in bogati harmoniji se reprezentira kot skladba daljšega obsega. Žal je obseg glasov zelo širok (I. tenor do visokega c, II. bas do nizkega c, torej tri oktave) in so ponekod modulacije za zmožnosti zborov prekočljive ter se je bati, da si skladbe ne bodo upali študirati.

Šentjakobski pevski zbor je z izdajo navedenih pet moških zborov storil hvalevredno delo. Ustregel je moškim zborom, ki so v stiski za nove, ne preveč težke skladbe. Cena partituram posameznih pesmi je od 2·— do 3·50 Din po obsegu strani. Vsako pomnoževanje in litografiranje je prepovedano, zato mora vsak zbor naročiti po toliko izvodov zaželjene pesmi, kolikor ima pevcev. Skladbe se naročajo pri Šentjakobskem pevskem zboru, dobe se pa tudi v šentjakobski knjižnici na Starem trgu. Pevska društva, sezite po njih! —a.—

Nova slovenska drama. Goriški rojak, pisatelj France Bevk je napisal dramo v treh dejanjih «Kajn» ter jo izročil mariborskemu gledališču v uprizoritev.

Izpremenba v zagrebški operi. Gospod Mirko Polić, bivši dirigent opere in operete v Osijeku, zadnjega pol leta gledališki tajnik in kapelnik v Zagrebu, je premeščen v Beograd, kjer prevzame tajniško mesto v tamošnjem opernem gledališču. Novi tajnik v zagrebški operi postane mladi hrvatski komponist J. Gotovac.

Prošla sezona osiješkega gledališča. Uprava Narodnega gledališča v Osijeku je izdala statistiko dela v pretekli sezoni. V celi seziji je bilo 250 predstav, med njimi 99 dramskih, 82 opernih in 56 operetnih; ostanek odpade na akademije, koncerte, baletne večere itd.

Milenko Gjurić v Osijeku. Znani naš grafik prof. M. D. Gjurić se je vrnil iz Rima, kjer se je mudil v študijskih svrhah domov ter dospe 12. t. m. v Osijek, da izvrši nekatere naročene portrete.

Zanimiva rešitev gledališke krize v Novem Sadu. Poročali smo, da je eksistenca novosadskega gledališča vsled znatnega denarnega primanjkljaja ogrožena. Inicijativo za sanacijo krize je prevzela novosadska mestna občina, ki je našla prav zanimiv in originalen izhod: sklenila je obdavčiti vse posetnike bioskopov po 1 Din, s čemer dobi novosadsko gledališče nad 700 tisoč Din letne podpore. S to vsoto je Novem Sadu sedaj zagotovljena drama, opera in opereta.

«Times» o Meštrovićevi razstavi v Londonu. Sedanjo Meštrovićevo razstavo v Londonu so «Times» ocenili izredno laskavo. Par stavkov kritike se glasi: «Meštrović uspeva bolje v lesu in bronu kot v marmorju. Najlepše uspehe doseza z linijami, n. pr. v nizkem reliefu «Veseli angeli», «Jezus izganja trgovce iz cerkve» ali «Skušnjava». Sijajen pa je v rezbariji «Ecce homo», ki je morda najlepša stvar na celi razstavi. Vse kaže, da je Meštrović najsilnejši kadar se naslanja na domačo, ne pa na klasično tradicijo, ko je ves strasten v izrazitosti, n. pr. v «Madoni z detetom» Oblika in značilnost Meštrovićevih del sta v moderni skulpturi brez para.»

Halévyjeva «Židovka» v Palestini prepovedana. Palestinska vlada je nedavno zabranila izvajanje Halévyjeve opere «Židovka». Prepoved se je izvršila na podlagi papeškega legata, ki je izjavil, da komad žali in ponižuje katoliško cerkev. Kot pogoj za nadaljnjo uprizarjanje dela je stavila palestinska vlada zahtevo, da se vsa nekorektna mesta v tekstu popravijo.

Nizozemska opera. Nizozemska opera, ki je že mnogo let brez velikega centralnega narodnega opernega gledališča, dobi to institucijo letos 20. septembra. Tega dne bo v Haagu svečana otvoritvena predstava. Ravnatelj zavoda bo znani nizozemski glasbenik Albert von Raalte, ki je dosegel v Parizu velike uspehe. Operno osobje bo sestavljeno izključno iz pevcev nizozemske narodnosti.

Domače vesti

I. PLANINSKI KULUK.

Idealizem se ne da odpraviti. Je kakor bolezen, kakor črv, ki sedi pod skorjo in neprestano rije in ruje. Kdo stori v današnjih časih kaj zastonj? Tu v mestu že še. Lani so Sokoli skulučili pol Tabora. Klerikalci so jih poskusili za Stadion posnemati, pa ni šlo. Sedaj pa prihajajo planinci. Osem tisoč dinarjev bi stal prenos cementa za zgradbo Kriške koče na Krvavcu, od Ambroža do vrba. Tri ure hoda pri vročini, v strmino, okrog 300 m visoko, pol pota skozi gosto šumo, pol pa po sočnih in solnčnih travnikih. Prehudo ni, toda za vinopivce in posedarje gro-o-ozno. Po dva in dva na palici z vrečo, 50 kg cementa . . . gro-o-ozno! Kaj svetovna vojna! Takrat si moral, če ni šlo drugače. Sedaj pa se najdejo ljudje, ki iščejo prostovoljce za ta kuluk, in najdejo se ljudje, ki se javljajo, in z navdušenjem, gospoda, z navdušenjem!

Naj to razume, kdor more! Kakšen Orjunaš, Sokol, navdušen Skalaš, nepoboljšljiv planinski idealist in nepotrebna in nemirna zalega že še, — mi drugi purgarji pa bomo, uf, dali vsak po 10 Din odkupnine, da bomo vsaj izgledali, kakor da smo tudi mi prispevali. Kamen do kamena, zrno do zrna. Živela planinska solidarnost! Mesto «ho-ruk» trikratni krepki kuluk, luk, luk! M. A. C.

*

* **Cenjene naročnike, ki naročnino za julij niso še poravnali, prosimo, da store to nemudoma, da jih ne bo treba posebej tirjati. Kdor ne bi imel položnice, naj nam javi, da mu pošljemo drugo.** Uprava «Jutra».

* **Mariborski veliki župan g. dr. Pirkmajer** je na svojem potu po Prekmurju sprejel vsega skupaj do 300 deputacij. Povsod ga je ljudstvo z veseljem in navdušenjem sprejemalo. Z ozirom na nekatere pereče zadeve je g. veliki župan izjavil, da se bo čim prej izvršila revizija zaprtih klavnic. Regulacija Mure se takoj prične. Gradnja železnice Murska Sobota-Ljutomer se bo pospešila. Odredila se je revizija neurejenih razmer pri razdelitvi zemlje po agrarni reformi. G. veliki župan je tudi obljubil, da se bo za prekmursko šolstvo poskrbelo vse potrebno po željah prebivalstva.

* **Važna odredba prosvetnega ministrstva.** Prosvetni minister Svetozar Pribičević je izdal važno odredbo, ki velja za vse šole v naši državi. Odredba prepoveduje vsem učencem osnovnih in srednjih šol udeležbo pri nekaterih društvih. Dijakom ni dovoljeno vstopati niti v «Orjuno», niti v «Srnao» ali v «Hanao». Vstop je tudi prepovedan v telovadna društva «Hrvatski Sokol» in v telovadno društvo «Orel», pač pa smejo biti dijaki včlanjeni pri telovadnih društvih, ki so udružena v «Jugoslovenskem Sokolskem Savezu».

* **Češkoslovaška odlikovanja.** Poleg že javljenih oseb, ki so bile odlikovane od češkoslovaške vlade, so dobili dalje: red belega leta IV. raz. tajniki zunanjega ministrstva Slobodan Jovanović, Ivan Subotić in Svetimir Lazarević, beograjski župan Manojlo Lazarević, naš podkonzul v Trstu Miodrag Petrović, red belega leva V. razreda pa blejski zdravnik doktor Janežič.

* **Vojni minister v Rog. Slatini.** V četrtek je prispel v Zagreb vojni minister general Pešić s soprogo. Na kolodvoru sta ga sprejela pomočnik komandanta armije general Srećković in načelnik armadnega štaba polkovnik Simonović. General Pešić se je iz Zagreba odpeljal takoj z avtomobilom v Rogaško Slatino, kjer ostane dalje časa v letovišču.

* **Himen.** V Celju se je poročil poručnik g. Zvonimir Peris z gdč. Mici Stürovo. Bilo srečno!

* **Vsem udeležencem I. Planinskega kuluka. Glavni odhod na planinski kuluk je danes v soboto dne 12. t. m. ob 18.35 zvečer v Kamnik. — Osrednji odbor SPD.**

* **Odločen nastop vodstva Orjune proti nepremišljenim dejanjem posameznih članov.** Zadnja številka «Orjune» priobčuje vsem četašem razglas, ki se glasi takole: «Na povratku iz Radovljice, kjer je naša prireditev nadvse sijajno uspela, so se dali nekateri člani vsled izzivanja naših nasprotnikov zapeljati k nepremišljenim dejanjem, ki jih vodstvo najostreje obsoja. Ta dejanja so nam pokvarila uspeh dneva in kvarno vplivajo na ugled in disciplino organizacije. Da se taki nastopi v bodoče ne bodo ponovili, za to bo vodstvo poskrbelo, opozarja pa vse članstvo že sedaj, da bo vsakdo, ki bi zlorabil orožje, brezpogojno izključen iz organizacije, vrhu tega pa tudi predan pristojni oblasti. — Oblastni odbor.»

* **Gasilska župa Cerknica** priredi z včlanjenimi društvi v nedeljo, dne 13. t. m. pešizlet iz Cerknice v Begunje, kjer se udeleži blagoslovljenja tamošnjega novo zgrajenega gasilskega doma.

* **Prekmurski dijaki pri kralju.** Pod vodstvom dveh profesorjev so napravili gimnazijci iz Murske Sobote dne 30. junija izlet v Zagreb, Bakar, Kraljevico, s parnikom na Sušak, odtod v Ljubljano, na Bled in v Bohinj. Izlet je trajal teden dni. Na Bledu je sprejel dijake Nj. Vel. kralj, jih pogostil ter bogato obdaroval. Da je izlet tako izborno uspel, za to gre največja zasluga ge. dr. Tavčarjevi. Posebno ljubeznive so bile kranjske narodne dame ga. Savnikova, dr. de Gleriieva, gdč. Biziakova, Žnidaršičeva itd., ki so dijake dvakrat pogostile. Prekmurskim gimnazijcem ostane izlet v nepozabnem spominu.

* **Nove uniforme za poštne uslužbence.** Ministrstvo pošte in brzojava je naročilo 14.000 metrov blaga za obleke poštnih nameščencev. Po dosedanji dispoziciji bodo poštni nameščenci že meseca septembra dobili novo uniformo.

* **Ustanovna glavna skupščina «Zveze društev privatnih nameščencev Slovenije v Ljubljani»** se vrši v nedeljo dne 13. julija 1924. ob 11. dopoldne v Ljubljani v dvorani mestnega magistrata. Društva, ki še niso prijavila svojega pristopa, se vabijo, da prijavijo svoj pristop, ali pa, da se udeleže skupščine po svojih zastopnikih kot gostje. Event. dopise je nasloviti na: Val. A. Urbančič, Ljubljana-Gradišče št. 17, I. nadstr.

* **Kongres srednješolskih udruženj v Beogradu.** V Beogradu se je preteklo soboto in nedeljo vršil četrti kongres saveza jugoslovanskih srednješolskih udruženj. Na lanskoletnem kongresu je prišlo med srednješolci do razkola glede vprašanja azbuke. Delegati so se razcepili v dve frakciji, od katerih je bila ena za latinico in ekavsko narečje, a druga za svobodo pisma in narečja. Druga frakcija je ustanovila poseben savez, ki ga je ministrstvo prosvete ni odobrilo. Letošnji kongres je sklicala centrala legalnega saveza, a na kongres so dospeli tudi delegati druge frakcije. Skupščina je zahtevala, da se izpremeni program saveza. Nekateri delegati so zahtevali, da se program oddvoji od jugoslovanstva in nacionalizma ter da dobi program več kulturno-ekonomskega značaja. Zmagala je ona skupina, ki je zahtevala, da mora ostati program tudi v bodoče v znamenju jugoslovanstva ter narodnega in državnega edinstva. Ob sklepu je bil izvoljen nov centralni odbor, kateremu predseduje g. Miodrag Stajić.

* **Nedeljskim izletnikom.** Mnogo jako lepih in zanimivih tur nam nudi Notranjsko. Ono se ne ponaša samo z znamenito postojnsko jamo, do katere nam je pristop začasno — rekli bi — zaprt; imamo še križko jamo v loški dolini, ki razkriva obiskovalcu svoja čudesa še iz predzgodovinske dobe. Pa tudi Cerkniško jezero s svojimi požiralniki je pravo čudo narave. Malo od Borovnice proti vzhodu pa te vabi prijazna dolina, ki preide v prav romantično sotesko, zvano «Pekel», kjer te očara Borovnišica s svojimi krasnimi slapovi. Lahko pa v enem samem dnevu iz Borovnice, ako ti je le kolikor toliko znana pot, združiš obisk «Pekla» preko «Vinivrha» in Begunj, prijazne vasice nad Cerknico, s Cerkniškim jezerom. Povratek bi bil v tem slučaju preko Rakeka z večernim vlakom. Poskusi, in vem, ne bo ti žal! Baš jutri v nedeljo popoldne (13. t. m.) si tudi lahko privoščiš mimogrede prijetno zabavo na veselici gasilnega društva povodom blagoslova gasilskega doma v prikupnih Begunjah, na kateri bo svirala znana logaška godba. Ave viator!

* **Nesrečni slučaj zagrebškega odvetnika.** V četrtek ponoči so našli na železniški progi za dijaškim domom v Zagrebu težko ranjenega človeka, ki pa je bil še pri zavesti. Prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer je povedal, da je odvetnik dr. Pavel Petek iz Djakova. Peljal se je z vlakom iz Stenjevca v Zagreb in sam ne ve, kako je padel iz vlaka in prišel pod kolesa, ki so mu odrezala levo nogo pod kolenom, desno pa zlomila. Poleg tega je dobil več težkih poškodb na glavi in ostalem telesu. Dr. Petek je bil poprej odvetnik v Zagrebu. Koncem preteklega leta je imel več afer s svojimi klijenti, ki so vložili proti njemu tožbo radi goljufije. Stvar je bila izročena sodišču, toda kmalu nato so se pričeli pri dr. Petku pojavljati znaki duševne obolelosti, nakar je bil pred nekaj meseci izročen umobolnici v Stenjevcu. V četrtek zjutraj je nenadoma izginil iz zavoda in ga kljub iskanju niso mogli najti. Odpeljal se je namreč v Zagreb, kjer je za dijaškim domom hotel skočiti iz vlaka, da ga na kolodvoru ne bi kdo spoznal, a je pri tem ponesrečil.

* **Neurje s točo na Dravskem polju.** V četrtek, dne 10. t. m. je razsajalo nad dravskim in ptujskim poljem zopet silno neurje, spremljano s točo, ki je napravila obilo škode med Hočani in Slivnico. Koruza in tudi drugi poljski pridelki so skoraj uničeni. Med neurjem je udarjala tudi strela. V Dragonji vasi pri Cirkovcih je zažgala pri posestniku Medvedu drvarnico. Prebivalstvo je nastopilo z reševalno akcijo in le tej se je zahvaliti, da ni pogorelo več hiš.

* **Bolezen Jova Čaruge.** Kakor smo že poročali, je glasoviti razbojnik Jovo Čaruga, ki je bil s tremi svojimi tovariši obsojen v smrt na vešala, v zaporu v Osijeku zbolel in odklanja vsako hrano. Kazniliški zdravnik dr. Lazarus, ki ga je pregledal, je ugotovil, da nima Čaruga nobene izključno fizične bolezni, pač pa je psihično popolnoma strt. Njegova potrtost je očividno posledica proglasitve smrtne obsodbe.

* **Smrtna obsodba v Požegi.** Sodišče v Požegi je 8. t. m. obsodilo 21 letnega Milana Drljača iz Risovca v Bosni radi roparskega umora v smrt na vešalih. Drljač je svoječasno napadel 13 letnega pastirja Štefana Takača iz Lukača, ga umoril, mu potem sezul čevlje in nataknil svoje raztrgane. Pred sodiščem se je zagovarjal, da je izvršil svoje strašno dejanje v duševni zmedenosti.

SLOVENSKI JAVNOSTI! VSEM BRATOM IN SESTRAM! Naša tekmovalna vrsta, broječa 8 tekmovalcev in 4 namestnike, se bo z reprezentanti in sodniki jutri, v soboto ob 5.24 odpeljala v Pariz na olimpijado, kjer se bo bila ljuta borba za svetovno prvenstvo na telovadnem polju.

Brez vsake podpore je Jugoslovensko Sokolstvo iz lastnih sredstev poslalo svoje borce v ta boj, edina podpora, ki smo jo prejeli od olimpijskega odbora v Zagrebu, je obstojala v srečkah. Te pa smo dobili šele v poslednjem času, ko je bila že vsa Jugoslavija poplavljena z njimi.

Apeliramo na Sokolstvo in Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da marljivo sega po teh srečkah, katere so na razpolago v uradnih prostorih vseh sokolskih društev, v Ljubljani pa tudi pri blagajnah denarnih zavodov.

Naši bratje so doprinesli ogromne žrtve v telovadnicah, vseh nas dolžnost pa je, da prispevamo po svojih močeh z denarnimi sredstvi v kritje stroškov.

Dan žrebanja, ki še ni določen, objavimo pravočasno.

Zdravo!

Starešinstvo JSS.

Ljubljana, 11. julija 1924.

* **Samomor.** V gozdu posestnika Franca Naveršnika v Gornjem Dolču se je iz neznanih vzrokov obesil 60 letni posestnik Josip Skarlovnik.

* **Pobeg od doma.** Od svojih staršev v Depali vasi št. 30 je pobegnila pred nekaj dnevi 10letna Frančiška Kojitar. Deklica je dobro razvita in oblečena v novo belo obleko ter rjave čevlje. Kam se je obrnila in kod se zadržuje, se doslej še ni zamoglo dognati.

* **Nevaren cigan.** Okrog Konjic se klati zadnje čase cigan Alojz Rak, 37 let star. Hodi po hišah, igra na citre, zraven pa krade, kar mu pride pod roko. Poleg raznih tatvin, ki jih je zagrešil, je odpeljal dne 2. julija v Stanicah 2000 Din vrednega psa. Omenjeni se zasleduje tudi zaradi poskusa umora.

Iz Ljubljane

u— **Koncert banjaluških gimnazijcev.** se je vršil sinoči v dvorani Filharmonične družbe. Koncert je bil vzlic pozni sezoni prav dobro obiskan. Otvoril ga je tamburaški zbor pod vodstvom profesorja Violića z uverturo k operetu «Baron Trenk», ki jo je odigral z nepričakovano bravurnostjo. Na velike orkestre vajenemu koncertnemu obiskovalcu bi se zdelo skoro nemogoče, da more tako maloštevilen zbor tamburic tako polno učinkovati in zadobiti mestoma celo zvok pravega orkestra. V drugem delu sporeda je ta zbor izvajal še Kačerovskega «Bosansko - hercegovačko cvijeće» z isto vestnostjo in temperamentnostjo. Mešani zbor 10 mladenk in 10 mladeničev je vestno naštudiran zapel nekaj bosansko - hercegovskih narodnih pesmi in nam že od «Glasbene Matice» poznani Mokranjčev drugi rukovet. Kot sopran solo je simpatično nastopila gdč. J. Rubić z dvema pesmima Kačerovskega in eno Milojevićevo. Navdušenje publike, med katero je bilo posebno mnogo mladine, je naraščala od točke do točke in vsi nastopajoči so bili deležni neponehujočega aplavza. — Upamo, da dragi gostje niso bili razočarani od naše publike, ki je brate iz zelene Bosne sprejela z neobičajnim oduševljenjem. Vrli mladini in njenemu požrtvovalnemu vodji g. prof. Violiću želimo kar največ lepih uspehov na nadaljnji poti!

u— **Zanimiva aretacija.** Na zahtevo državnega pravdništva je bil aretiran faktor Jugoslovanske tiskarne g. Kramaršič in sicer zaradi komunističnih hujskaških letakov, ki so se tiskali skrivoma v navedeni tiskarni. Plemenito klerikalno podjetje vali sedaj seveda vso krivdo na svojega uslužbenca. Odgovorni gospodje «nič ne vedo» in so nedolžni kakor jagnjeta... Najbrž niti ne vedo, da imajo tiskarno... Smo radovedni ali bo oblast nasedla na take otročje izgovore.

u— **Stenografična tekma na Christofovem zavodu v Ljubljani** se je vršila dne 11. julija pod vodstvom strokovne učiteljice Ivanke profesor Robidove. Diktiralo se je 4 minute z brzino 100 besed v minuti. Tema diktata je bil Šumanov stavek «O ženi». Prva je bila gdč. Ela Pliberšek (obdarovana z zlato zapestnico), druga gdč. Malči Koman (obdarovana z zlatim obeskom), tretja Outrata Zora, vse iz Ljubljane, četrta gdč. Ivanka Prek iz Vrhnike in peta gdč. Marija Korošic iz Tržiča. Prireditev tekme kaže razveseljiv napredek na polju slovenske stenografije in je interesantni tekmi prisostvovalo mnogo občinstva. Ta uspeh se je dosegel po 10mesečnem pouku v stenografiji.

u— **Pevski zbor «Ljubljanskega Zvona»** ima danes, v soboto zvečer ob pol 8. uri zvečer nujen sestanek v društvenih prostorih. Vsi in vse! — Odbor.

u— **«Junak iz Like»**, popularni in številno odlikovani hrust Marijan Matijević, se je včeraj oglasil v našem uredništvu in kar tako, za popoldansko zabavo pokazal nekaj svojih silnih «furt'cov». Orjak zvija debele železne palice okrog vratu ali okrog roke kakor trsje v špiralo, dvigne z zobmi 650 kg, vrže s pihom petkronski tolar iz vrčka in dokaže, da mu niti najostrejše železo v zamahu ne more presekati mišice na roki. Šop igralnih kart (taroka) razlomi kakor kos kruha. Na glavi si da s kladvo razbiti skalo in sodec s hektolitrom vode sune s čeljustjo v zrak, da se opoteče in razlije. Slednjega eksperimenta sicer ni mogel pokazati, kakor se marsikaterega drugega ne, a to le zaradi pomanjkljivosti rekvizitov, ki jih naše uredništvo ne premore za spontano gala predstavo. V ostalem pa vemo o njem tudi to, da je nedavno v Kotoribi za prigodno stavo v gostilni pohrustal 5 kg težko pečeno jagnje s kostmi vred... V Ljubljano je dospel po turneji iz Slovenije. Na Štajerskem, kjer je pokazal svoje sile v mestih in večjih trgih, je postal junak dneva in vzornik štajerskih fantov. V Ljubljani pa se mu javna produkcija zbog teh preklicanih visokih davščin ne izplača. Pa je lahko Ljubljančanom žal, da se jim ne pokaže ta gorati eksemplar iz Kršne Like, ki si je v ponos takih svojih korenin izbrala popevko: «Dok je nama Like, nema republike!» Pa menda res ne.

u— **Policijske prijave.** Od četrtka na petek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvini, 1 kaljenje nočnega miru, 5 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prekoračenje policijske ure, 3 prestopki pasjega kontumaca, 1 pijanost i prestopek trganja lepakov, 1 telesna poškodba, 1 ogenj vsled neprevidnosti in 1 prestopek nedostojnega vedenja.

u— **Aretacije.** V noči na petek je bilo zaradi vlačugarstva in sumljivega potikanja aretiranih več dvomljivih žensk in dva moška. Taki elementi se zadržujejo ponajvečkrat med stojnicami na trgu, okrog glavnega kolodvora in pa na klopeh po raznih parkih.

u— **«Apače»** so se šli v četrtek popoldne poleg gostilne «pri Štajercu» na Fužinah ljubljanski veseljaki. Preoblekli so se v temu «poklicu» primerne obleke, se oborožili z noži, si dali okrog vratu rdeče robce in čakali na dogodke. Kmalu je pridrvel mimo njih avto s pasanti, katerega so ustavili, pasante pa prav po apaško pretipali. O zadevi so bili seveda takoj obveščeni vevški orožniki, ki pa so ne ravno nevarne apače kmalu izsledili. Kazen seveda sledi.

Sandale (opanke)
samo pri tvrdki 1118/a IV
Srečko Vršič
Ljubljana, Šelenburgova ul. 3.

u— **Ogenj vsled neprevidnosti.** V hotelski sobi na južnem kolodvoru je zažgal po neprevidnosti neki gost, ki se je prijavil kot major v pokoju Vlahović z gorečo vžigalico veliko okensko zaveso, ki je bila trenutno vsa v ognju. Plamen je objel nato tudi tkzv. «kornizo» na katerem je bila pripeta zavesa, tako da je nastala škoda v znesku 960 Din. Gost se je nato odstranil iz hotela, ne da bi poravnal povzročeno škodo.

u— **Lovska psica** (ptičarica), rjavosive barve, resaste pasme (Stichelhaar), se pogreša od srede 9. julija. Sliši na ime Frika. — Event. poročila o njej se naprošajo na Mirje, vila Šimenc ali v lekarno na Karlovski cesti. Najditelju nagrado.

u— **1000 K nagrade** dam onemu, ki izsledi ukradeno moško kolo tvrdke «Jax», znamke «Diamant - Dürkopp» št. 560.105. Kolo je v dobrem stanju, črno pleskano, brez prednje zavore, leva rogovila je nekoliko obrujavela, prenosno kolo je malo in zvezdnato. Odda naj se v najbližji orožniški ali policijski postaji, kamor se pošlje tudi nagrada. — Anton Ferjančič, Zg. Šiška 82.

Iz Maribora

a— **Sprejem poljskih oficirjev v Mariboru.** V pondeljek se pripelje v Maribor z dunajskim brzovlakom ob 13.11 večja skupina poljskih oficirjev in njihovih dam, skupaj čez sto oseb, ki jih bo po sklepu obč. sveta imenom mestne občine na kolodvoru pozdravil in po enournem odmoru med vožnjo skromno pogostil župan g. Grčar. Reprezentanca poljskih gostov namreč potuje nato v Zagreb in Beograd v spremstvu univerzitetnega profesorja dr. Ilešiča. Na kolodvoru bodo sprejeti tudi po zastopnikih vojaštva. G. župan nas naproša obiavliti, da vabi tem potom k sprejemu in pozdravu slovanskih gostov tudi vsa mariborska društva in občinstvo, ki naj v čim večjem številu pokaže simpatije jugoslovenskega Maribora za bratski poljski narod. Sokoli se udeleže sprejema v krojih.

a— **Spor med mariborsko občino in velepodjetniki zaradi elektrike.** Leta 1918. je nemški obč. svet mariborski še pred prevratom sklenil za mestno električno podjetje z mariborskimi velekonzumenti, parom Ninom Scherbaum in Franz Ser pivovarno Götz, pogodbo, s kojo so sprejemali po izredno nizki ceni električni tok od mestne občine. Ko pa so začeli režijski stroški rasti po prevratu in se je splošno dvignila draginja je mesto zahtevalo primerno povišanje plačila za tok v smislu tozadevne naredbe, ki jo je izdala naša vlada glede dovolitve povišanja cen za plin in elektriko. Velepodjetniki pa so se sklicevali na sklenjeno pogodbo in niso hoteli plačati zahtevanega poviška. Občina je vložila že l. 1922. tožbo pri sodišču, ki posluje za te zadeve v Ljubljani. Spor se je vlekel do sedaj. Te dni pa je razsodišče v Ljubljani odločilo, da morajo prizadeti velekonzumenti mestnemu električnemu podjetju od 1. januarja 1923. naprej plačevati za tok 24 odst. poviška, s čimer je dolgotrajen spor rešen.

Iz Celja

e— **Poljski oficirji v Celju.** V pondeljek dne 14. julija se pelje s popoldanskim brzovlakom 70 poljskih oficirjev in kadetov z 30 damami. Naši severni bratje potujejo preko Maribora v Beograd, kjer jim priredi ministrstvo za vojno in mornarico svečan sprejem. Obmejni Maribor in vse večje postaje do naše prestolice se pripravljajo, da dostojno pozdravljajo zastopnike viteškega poljskega naroda. Na celjskem kolodvoru pozdravijo mile goste zastopniki civilnih in vojaških lokalnih oblasti ter Kolo jugoslovenskih sester in Splošno žensko društvo.

e— **Sokolskemu društvu v Celju** je daroval namesto venca na grob pokojnemu Srečku Brezigarju, tajniku ministrstva za zunanje zadeve, znesek po 100 Din, g. dr. Janko Lokar, ravnatelj I. drž. gimnazije v Ljubljani.

e— **Orgljarska šola.** Šolsko leto na orgljarski šoli se konča 14. julija. Letos zapušča šolo 8 absolventov.

e— **Pomoč rodbinam in sirotam padlih ruskih vojakov.** Srezko poglavarstvo v Celju razglaša: «Na Ivanovo l. 1922. in 1923. je društvo za pomoč rodbinam in sirotam padlih ruskih vojakov pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneginje Jelene in z odobritvijo ministrstva za notranje zadeve organiziralo po celi naši državi prostovoljno zbiranje darov v korist sirotam padlih ruskih vojakov. Akcija je uspela in omogočila društvu vzdržavanje treh sirotišč, namreč v Hopovu, Pančevu in Beli cerkvi. Ker vsled notranjih političnih razmer v Rusiji še vedno ni izgleda, da bi se v doglednem času ruska deca mogla vrniti v svojo domovino in ker zahteva vzdržavanje omenjenih zavodov ogromne vsote denarja, se je društvo obrnilo potom ministrstva za notranje zadeve semkaj, da bi se ponovno povzročila podporna akcija v prid osiroteli deci». Prejemke sprejema srezko poglavarstvo v Celju zaradi odprave na pristojno mesto.

Iz Primorja

* *Bilanca šolskega društva v Trstu.* Kakor smo že kratko poročali, je imelo šolsko društvo v Trstu v nedeljo prvi redni letni občni zbor, na katerem je poročal blagajnik o gospodarskem stanju te prekoristne in neobhodno potrebne šolske organizacije v Julijski Krajini. Društvo je imelo v pretečenem poslovnem letu dohodke iz redne ter izredne članarine, podpor, ustanovnin, daril, nabiralnih blokov in veselic. Skupni inkaso je znašal približno 130.000 Lit, izdatki pa okoli 120.000 Lit. Društvo je imelo koncem lanskega leta nekaj nad 13.000 Lit čistega imetja. Največ so organizaciji prinesla darila in prispevki podružnic ter nabiralni bloki; največje stroške pa je društvo imelo z vzdrževanjem zasebne ljudske šole pri Svetem Jakobu (nad 40.000 Lit) ter z otroškimi vrtci, za katere je potrošilo nad 70.000 Lit.

* *Pojasnjena smrt v gozdu.* Zadnje dni meseca maja so našli ljudje v gozdu «Na Bobnu» blizu Ilirske Bistrice 23letnega Ivana Fabca iz Podgraj mrtvega v nekem jarku. Dogodek je hudo pretresel in ogorčil domače prebivalstvo, ki je takoj začelo govoriti, da je bil Fabec ubit. Ker se je v zadevo vmešala lokalna politika, je nastala iz Fabčeve smrti cela afera. Marsikomu so se podtikali zlobni nameni. Šele sodna komisija, ki je stvar preiskala kot veleva zakon, je sedaj na podlagi raztelesenja Fabčevega trupla ugotovila, da je mladi mož umrl čisto naturne smrti. S tem so sodno zapriseženi zdravniški izvedenci zavezali hudobne jezike vsem zgagarjem med nedolžnimi domačini.

* *Obsojena detomorilka.* V jeseni 1922. je porodila v Šturjah pri Ajdovščini 23letna Karla Šturm nezakonskega otroka. V težki duševni potlačenosti je dete umorila. Orožništvo ki je doznalo za zločin, je Šturmovo zaprlo in te dni je detomorilka stala pred goriško poroto, kjer je bila obsojena na dve leti, sedem mesecev in dvajset dni ječe.

* *Čudna oporoka samomorilca.* Te dni se je ustrelil v Trstu 44letni mešetar Robert Antonielli. Mož ni zapustil nobenega pisma, ki bi pojasnil njegov obupni čin, pač pa je pred smrtjo napisal zelo originalno oporoko: zapustil je dvema znankama tržaškima pijankama vsaki po 10 lir.

* *Dijaško društvo N. Tommaseo v Trstu.* V Trstu se je prošli četrtek ustanovilo dijaško društvo, ki nosi ime znanega Šibenčana Nikole Tommasea. Zaenkrat se je izvolil počitniški odbor pod vodstvom abiturijenta Stoparja. Mladino, ki se je zbrala na občnem zboru je, pozdravil v imenu tržaških akademskih starešin g. dr. Ivan Marija Čok.

* *Tenorist Šimenc v Ajdovščini,* ki koncertira v soboto 12. julija v goriškem Trgovskem domu, nastopi v nedeljo 13. t. m. v Ajdovščini. Izvajal bo v Bratinovi dvorani isti program kakor prejšnji večer v Gorici.

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik: Fr. Brozović. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Telefon 730 — Kino Ljubljanski dvor — Telefon 730
Krasne toalete! DANES ZADNJIKRAT Najnovejše toalete!
Diana May
Karneval! Drama v 6 dejanjih Karneval!
Jutri nastopi Max Linder v smehapolni burki!
Predstave vsak dan ob pol 5., pol 8. in 9. uri. Ob nedeljah tudi ob pol 11. dop., 3. in 6

Iz življenja in sveta

Ostia nova

Rimsko morsko kopališče.

Rim ni bil nikdar primorsko mesto. To ga je ščitilo v starih časih pred morskimi roparji. Kot pristanišče mu je služila Ostia ob izlivu Tibere v morje. Za rimskimi vrati Ostie so se ohranile krasno tlakovane ceste. Ozke prečne ulice, ki vodijo k Tiberi, so polne trgovin, mlinov in stiskalnic za žito. Ostia ima tudi razvaline velikega gledališča, številne terme (banje) in templje s krasnimi mozaiki ter vodovode za hladne in tople kopeli. V trdem tlaku se še vidijo globoki sledovi koles, ki so vozila iz Ostie v Rim in obratno. V zasebnih hišah pa so ohranjena tudi zgornja nadstropja z balkoni in bogatimi freskami.

Zdaj ležijo vse te razvaline skoro pet km daleč od morja. Rim se nahaja le 20 km od krasnega peska, ki je kakor ustvarjen za kopelj. Velikanska kupola sv. Petra se vidi na polovici poti med Rimom in Ostio. Planjava je sicer malerična, toda drugače lepa.

Takoj po koncu vojne so pričeli zidati v Novi Ostii, to je v puščavi na bregu morja ulice in skladišča. Tako stoji na bregu morja celo mrtvo mesto: prazne hiše, prazne gostilne in trgovine. Velikanski kolodvor ima štiri dvojne perone in je tudi prazen. Manjkajo še tračnice, in proga Rim—Ostia še ni izpeljana. Nova Ostia živi samo ob nedeljah, ko pridejo Rimljani z avtomobili na kopanje v toplo morje in na ležanje v krasni pesek. Proti večeru pa se odpelje družba nazaj v Rim in Nova Ostia zopet zaspi.

Novi Rim ob morju še ni ustvarjen. Banke in podjetniki so se zmotili v računih. Imeli so premalo denarja, da bi izvršili velikanske načrte...

Zdaj je pričel to preurejati sam Mussolini, ki je obljubil, da bo železnica Ostia-Rim letos gotova. Potem bo pričela Nova Ostia resnično življenje in postane morda moderno kopališče. Gostilničarji bodo imeli tu mnogo dobička, Rimljani pa bodo kupovali parcele ob morju in si zidali vile.

Gavrizankar premagan?

Še enkrat je, kakor je znano čitateljem «Jutra», odbila največja gora na svetu Gavrizankar, ali kakor mu pravijo Angleži, Mount Everest, naskok na svoj vrh. Toda kljub temu je njegova usoda zapečatena. Ne bo več dolgo, ko bo človek prišel na njegov vrh in s tem dokazal, da mu nobena višina ni nepristopna. Tega mnenja je posebno eden največjih raziskovalcev Tibeta in poznavalec Himalaje, sir Francis Younghusband. Ta raziskovalec pravi, da človek že več desetletij skuša priti na vrh najvišje gore sveta. Človek je bil pred 40 leti še skromen in ni upal, da bi mogel priti višje kot 21.000 čevljev (čevelj meri približno 31 centimetrov). Dvajset let kesneje si je stavil že višje cilje in je dosegel višino 23.000 čevljev. Pred 11 leti je prišel 25.000 čevljev visoko, sedaj pa hoče iti še višje. Pred dvema letoma je splezal do višine 27.000 čevljev in pred enim mesecem celo 28.000 in je bil s tem skoraj na vrhu.

Koncem letošnjega maja se je povzpel človek na točko, ki je višja kot vsaka druga gora na svetu, dvakrat tako visoka kot večina alpskih velikanov, višja celo kot Kančidžanga, ki je skoraj nedostopen. Prišel je do višine, s katere je gledal na najvišje gorske velikane, ki so se mu zdeli pravi pritlikavčki. Zreti je mogel daleč po Tibetu, več kot 300 kilometrov daleč. Toda tudi to je le predokus razgleda, ki ga bo odkril Everest onemu, ki se bo povzpel na njegov hrbet. Letos je bil pogled človeka še nekoliko zastrt po gori, na kateri je stal.

Toda ko pride enkrat na najvišjo točko Gavrizankarja, se mu bo odprl razgled, ki prekaša vse doslej na svetu. Ne samo 300 kilometrov daleč preko Tibeta bo mogel gledati smeli hribolazec, ampak tudi preko ogromnih nižav indijskih, ki se raztezajo skoro 29.000 čevljev pod njim. «K 2», druga najvišja gora za Everestom, bo pač nevidna, ker je preveč oddaljena. Toda le 20 kilometrov oddaljen se dviga 27.790 čevljev visok orjak Makalu, ki ima morda najlepšo obliko med vsemi vrhovi Himalaje. Za njim klpi v zrak Kančidžanga s svojimi 28.150 čevlji, še dalje pa Homolhari, ki tvori predstražo na cesti proti Lhasi, svetemu mestu Tibeta. Morje gorskih vrhov se bo odkrilo smelemu turistu, ko pride na vrh Gavrizankarja. Kraljestva in kneževine se bodo raztezale globoko pod njim, izginjajoč v modri soparici. Ta razgled in zavest, da si jo je priboril z lastno močjo, bo plačilo onemu, ki premaga Mount Everest. Človek bo užival veselje, da je premagal naravo. Potem se bo uresničil izrek, da človeškemu duhu ni nobena stvar nemogoča.

Po poslednjih poročilih vodje ekspedicije na Mount Everest, podpolkovnika Mortona, sta oba člana ekspedicije, ki sta se odpravila pred par tedni na vrh gore, profesorja Mallory in Irving in sta ponesrečila 800 čevljev pod vrhom Gavrizankarja, dosegla vrh in ponesrečila najbrž šele na povratku.

Malloryja in Irvinga so videli zadnjikrat v višini 28.227 čevljev, 800 čevljev pod vrhom velikana. To je bilo dne 8. junija ob 12.50. Kmalu potem je gost oblak zakril drzna hribolazca. Ker ne nudi prvi del pohoda razmeroma preveč težav, je po poročilih voditeljev ekspedicije prav lahko mogoče, da sta oba ponesrečena člana dosegla vrh Mount Everesta okrog štirih popoldne. Toda tudi z doseženo višino 28.227 čevljev sta dosegla svetovni rekord.

Zavod za kače

V Braziliji senahaja čuden zavod, ki nosi naslov «Institut Butentam». V tem zavodu se hranijo in negujejo v velikem številu najnevarnejše strupene kače. V zavodu odvzemajo tem kačam strup s pomočjo posebnega steklenega aparata. Strup nato v raznih dozah polagoma vbrizgavajo domačim živalim, ki postanejo na ta način imunizirane proti strupenim vgrizom kač.

Zavod je ustanovil sloviti zdravnik Vidal-Brazila. Zavod izvaža protikačje strupe v Indijo, Afriko in v centralno Ameriko. Zasluga tega zdravnika je, da je obvaroval pred zlim učinkom kačjih vgrizov na tisoče in tisoče Črncev in Indijancev, ki prebivajo v tropskih krajih vsega sveta. V zavodu se nahaja tudi poseben oddelek, v katerem gojijo veliko, a nestrupeno kačo, ki se imenuje «musurana». To vrsto kač gojijo radi tega, ker se te kače hranijo v prvi vrsti s strupenimi. Ta kača je torej močan zaveznik človeka v borbi z ostalimi opasnimi kačami. Kačo musurana hranijo tudi seljaki, ker se pač dobro zavedajo, da jim kača prinaša velike koristi. Kača je zelo plodna in se silno naglo množi.

V zavodu Butentam se nahaja na tisoče strupenih kač. V okolici zavoda pa se je razvila pravcata industrija za izdelovanje protistrupov. Tvornice pošiljajo svoje serume v vse tropske kraje sveta.

Tekma debelih in suhih

V poletni vročini se ljudem res kisajo možgani. Zlasti meščani trpijo na tej slini bolezni. V Zagrebu n. pr. je ljudem tako dolgčas, da so si za nedeljo izmislili pravi koriozum, nogometno tekmo debelih in suhih.

Stvar je sledeča:

Debeluhar Baso Vrbanić je zbral nekoliko sebi enakih trebušnikov, ki so težki vsak nad 100 kg. S temi se sedaj trenira in pripravlja za nedeljsko tekmo. Mršavce pa vodi neki Matija Vidić, ki si na vso moč prizadeva, da s svojimi suhimi tovariši premaga debeluharje. Tekma se bo vršila za srebrn pokal.

Tekma začne ob 11. uri dopoldne, t. j. v času največje vročine. Sestanek tekmovalcev bo na zagrebški Miramarski cesti. Da bo interes in navdušenje za igro tako kot se spodobi, so mršavci pozvali v svoje vrste Avgsburžana Schulza, ki je 2 m visok, tehta pa komaj 60 kg. Program tekme je sledeči: Najprej se vrši peš tekma na daljavo 100 m za debeluharje. Nato bodo skakali mršavci v daljavo. Tej točki programa bo sledil troskok za debeluharje in skok v višino za iste. Predzadnja točka bo peštekma na 800 m daljave za mršavce in tek na 60 m daljave za debeluharje.

Pripomniti je še, da tekma debelih in suhih v Zagrebu ni letošnja noviteta, temveč repriza enake prireditve v lanski sezoni. Zagrebčani so imeli z njo mnogo zabave in smeha. Kakor izgleda pa bo letošnja prireditev v tem oziru lansko še prekosila.

Blago rabite?

Zapomnite si, da si nabavite najboljše sukno za obleko v blagovnem oddelku

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

1078/n

× **Odpravnina saksonski kraljevi rodbini.** Deželni zbor saksonski je sklenil, da izplača država Saksonska bivši kraljevi rodbini enkratno odpravnino v znesku 300.000 zlatih mark. Nadalje je določil ze sekundogenituro rento letnih 39.000 zlatih mark do leta 1928. Umetnostni zaklad države se združi v poseben kulturni sklad, iz katerega se morejo s privoljenjem deželnega zbora zastaviti ali prodati od slučaja do slučaja posamezni predmeti, toda ne zato da se iz izkupička krijejo tekoče finančne potrebščine.

× **Blaznost vsled vročine v Italiji.** V Italiji se je te dni pojavila tako velika vročina, da ni zaznamovati le cele vrste solnčarice in drugih bolezni, ki jih povzroča prevelika vročina, ampak je celo nekaj ljudi zblaznelo. V Rimu je kazal opoldne toplomer v senci 32.5 stopinj. Zvečer so morali spraviti nekaj žensk v Meranu in Bolcanu, ki so prišle na ulico popolnoma nage, v blaznico. Tja je prišel tudi mož, ki je vsled vročinske blaznosti razbil vse pohištvo.

× **«Mlečna cesta trgovine».** Tako imenujejo Američani glavno prometno žilo Newyorka, Broadway, široko in več kilometrov dolgo cesto, ki poteka kot ravnilo od juga proti severu. To je ena največjih, pa tudi najsijajnejših cest na svetu, ob kateri je nebroj nebotičnikov s 30 in tudi več nadstropji, palače, posvečene edinole trgovini. Tu so največje in najlepše trgovine in pisarne vseh mogočih podjetij. Tu se poleg Londona stekajo niti trgovine. Nikjer na svetu ni toliko reklame kot baš v Ameriki, in newyorški Broadway je vrhunec reklamne umetnosti. Ko se zvečer stemni, ne prihaja sicer sijajna cestna razsvetljava sploh v poštev spričo nebroja raznih razsvetljenih reklamnih napisov, plošč, svetilik, transpatentov itd.

× **Največja brezžična postaja na svetu** je nova stanica v Angliji pri Hillmortonu kraj Rugbyja. Ko bo gotova, bo lahko korespondirala z vsako točko na svetu, naj si bo tudi na drugem koncu zemlje. Vsa naprava je dolga 2750 m in široka 750. Antene nosi 12 jeklenih jamborov, ki tehtajo po 300 ton in so visoki 820 čevljev (270 metrov). Vsak jambor ima v sredini dvigalo za štiri osebe. Prevoz teh drogov, ki so izredno težki in so bili te dni postavljeni na svoja mesta, je bil naravno zelo kompliciran, ker so segali daleč preko roba železniških voz. Zato so jih prepeljali po železnici na brezžično postajo ponoči, ko ni drugih vlakov.

× **Schnitzlerjev sin — igralec.** Sin znanega dunajskega pisatelja A. Schnitzlerja je angažiran na nekem berlinskem gledališču za karakterne vloge.

× **Odkritje svetega mesta mongolov.** Ruska znanstvena ekspedicija je odkrila v bližini Urge ob sibirski meji sveto mesto Mongolov. Mesto obstoja iz treh vrst grobov, ki so s podzemskimi hodniki med seboj zvezani. Hodniki so okrašeni z umetniškimi svilenimi tapetami in imajo polno kitajskih napisov. V teh grobovih so pokopani kitajski princi. V njih je mnogo dragocenega orodja iz žlahtne kovine.

Sokolska reprezentanca za pariško olimpijado

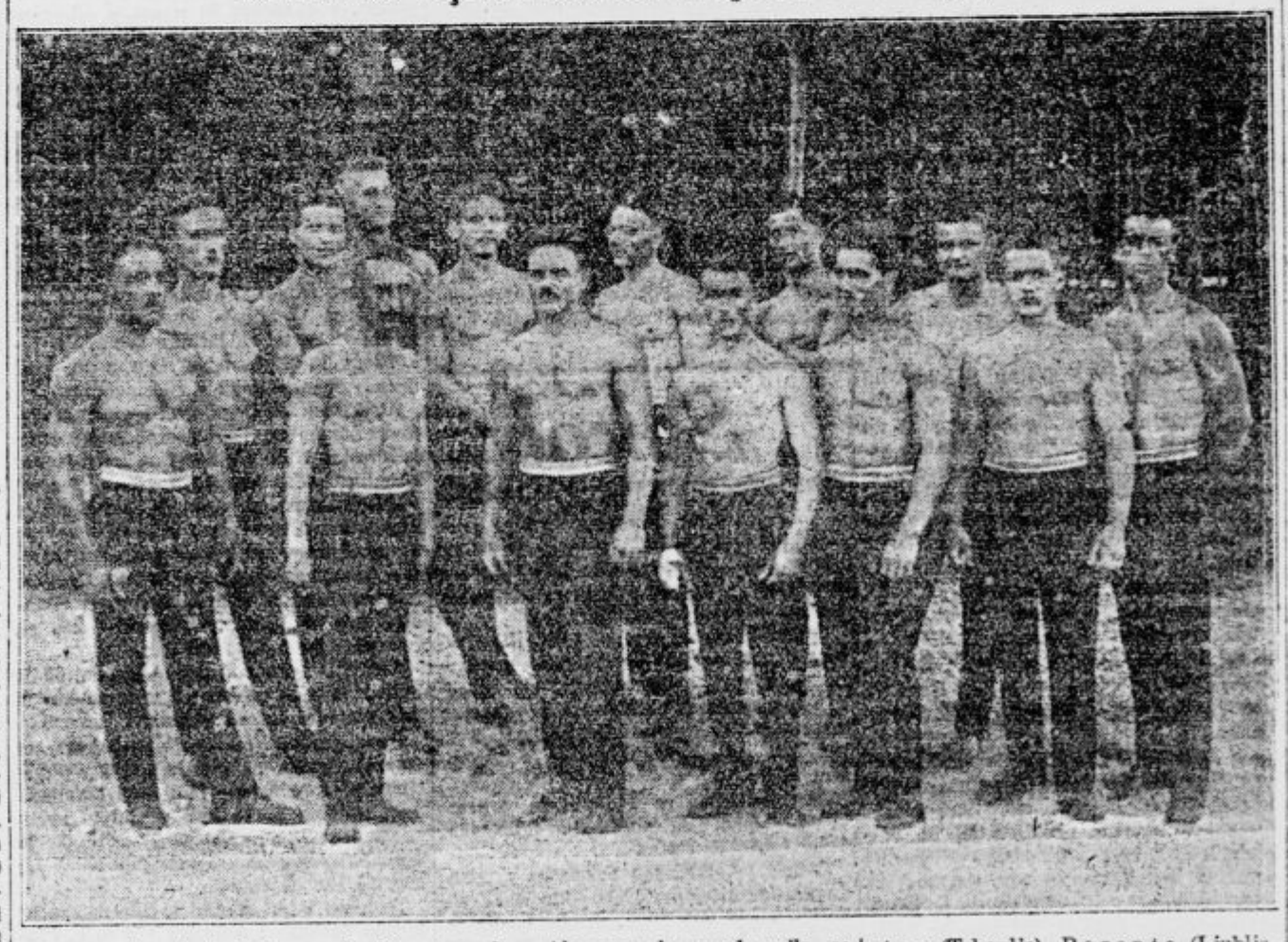

Danes zjutraj ob 5·24 se odpelje s tržaškim brzovlakom v Pariz jugoslovenska sokolska vrsta, ki bo zastopala našo državo na telovadnih tekmah pariške olimpijade. Imela bo težko delo, saj se bo pred očmi vsega sveta merila z najboljšimi telovadci 15 narodov, ki bodo poleg Jugoslovenov še zastopani. Vendar pa je pri nas baš telovadba od vseh telesnovzgojnih panog, najbolj razvita. V sportnih panogah smo hodili na olimpijado «brez upa zmage», samo da se pokažemo pred svetom, v telovadbi pa nam ni treba že v naprej resignirati. Konkurenca bo sicer mnogo hujša, kakor je bila doslej na tekmah Mednarodne telovadne zveze, vendar pa je naše Sokolstvo že ponovno pokazalo, da se lahko kosa z najboljšimi telovadci drugih, čeprav večjih narodov. Ako nam bo usoda mila, se bom tudi sedaj s Sokoli lahko častno postavili pred vsem svetom.

Na olimpijado odhaja vrsta 8 članov s 4 namestniki. Ker je Savezni načelnik br. Ambrožič zadržan s pripravami za Sokolski sabor, vodi vrsto Savezni podnačelnik br. Poženel, ki je vodil tudi skupni trening v Ljubljani. Prinašamo sliko tekmovalcev, posneto po končanem treningu. Od leve na desno so na njej: Oswald (Ljubljana), Poljšak (Celje, namestnik), Jeršek (Ljubljana II.), Poženel (Savezni podnačelnik; vodja tekmovalne vrste); Zupan (nad Poženelom; Ljubljana I.; namestnik); Primožič (Ljubljana II.); Derganc (Ljubljana I.); Lovšin (Ljubljana I., namestnik); Štukelj (Novo mesto); Hlastan (Trbovlje), Porenta (Ljubljana I.); Roknič (Zemun, namestnik); Jeras (ne gre v Pariz) in Žilič (Ljubljana, namestnik).

Ni slučaj, da so vsi tekmovalci razun enega iz Slovenije. Sokolska organizacija je pač pri nas najstarejša in zato tudi najbolj sistematično in najbolj vztrajno goji baš telovadbo kot tako. V par letih, ko se sokolska ideja vsestransko poglobi tudi v drugih delih države, bo tudi sokolska reprezentanca bolj pisana in izbrana iz vseh pokrajin.

Našim odličnim telovadcem želimo srečno pot v daljnji Pariz in čim lepšega uspeha v slavo Sokolstva in v čast jugoslovenskega naroda.

H. H. Ewers:

Zbirka gumbov

Mimi Knäbler je napredovala velikansko.

Pred leti še je bila natakarica v precej srednji kavarni, in ker so bile napitnine pičle, je morala gledati, da si zasluži nekaj grošev postranj. In pri tem so imeli njeni študentje in igralci sami tako prokleto malo!

Potem je prišla velika sreča. Neki poročnik ji je v kavarni zaigral ljubosumno sceno ter je z revolverjem streljal nanjo. Ko se je v tistem hipu zavedel, kaj je storil, si je pognal drugo kroglo skozi glavo. Vsaj ta je zadela dobro; Mimi je bila na roki le neznatno ranjena.

Mimi pa je imela pravilen instinkt: vrgla se je preko trupla svojega lajtnanta in tulila, kajti naenkrat ga je ljubila blazno. Tudi ko so privedli truplo na kolodvor — odkoder so ga hoteli nekam odpeljati — je bila Mimi ondi: v dražestni črni žalni obleki je stala in ihtela.

Imela je talent: na tolažnika ji ni bilo treba dolgo čakati. Lepi baron Hohental jo je vzel kar s kolodvora na majhno potovanje.

Baron se je vrnil kmalu, Mimi pa je prišla šele čez tri leta nazaj. In takrat se je pisala Mia le Fracas.

Niti ni prišla sama: imela je teto, francosko sobarico in mnogo denarja. Bila je v Baden-Badnu, v Interlakenu in v Nici. Odondot jo je vzela s seboj neka urno pridobljena prijateljica iz tip-top-demimonde v Pariz.

Mia je postala modna in je z neverjetnim razumevanjem pojmila zahteve in dolžnosti svojega poklica. Mala Monakovčanka je bila Parižanom zopet nekaj novega po večnih Angležinjah in Američankah. Že po treh mesecih je v Boisu kreirala nov klobuk, ki ga je iz vsakega landauleta ogledovalo par zavidnih oči.

Toda želela si je nazaj k Izari in je našla z atašejem nemškega poslaništva, ki je moral v Monakovo, končno primernega pokrovitelja.

Mia le Fracas je imela krasno vilo. In sprejemala je dan na dan goste: častnike, umetnike, pravnike, pisatelje ... le o študentih ni hotela ničesar vedeti.

Mia je bila dražestna, protežirala je mlade slikarje ter prirejala literarne in muzikalne večere. Pri tem je imela vedno na posetu kako pariško ali newyorško prijateljico. Njen portret je bil najboljši v Secesiji, njen avto najhitrejši na Bavarskem.

Od dei Lole Montez se ni v Monakovem govorilo o nobeni ženski toliko. Vsak paglavec je znal pripovedovati o njenih vožnjah, vsaka lepotica je poznala njene toalete. Vse natakarice so pripovedovale dovtipe in storije o Mii, in nobenemu Monakovčanu ni bil neznan noben kotiček njene vile in njenega srca.

Toda nečesa ne vé nihče razen mene: Mia ima zbirko gumbov.

V Florenci sem poznal neko Aspazio, ki je svojim ljubimcem rezala kodre. Imela je zbirko rjavih, črnih, zlatih in tudi snežnobelih kodrov. V Berlinu je imela neka lepotica veliko škatljo polno kovanega denarja iz vseh držav in na vsakem denarju je bila vrezana črka. Črna Elen Brunkhort, ki ima zdaj v Amsterdamu velik tingeltangel, ima veliko omaro, polno žepnih robcev, navadnih platnenih, mehkih batistnih in svilenih. Na večini so imena, nekateri imajo tudi grbe in krone, lepe sedmero- ali devetero-rožne krone.

Mia pa ni zbirala niti kodrov, niti novcev, niti robcev, — ona ima zbirko gumbov.

A noben njenih ljubimcev ne vé tega; zakaj ona ne prosi za gumb, nego ga ukrade. Prej je delala to sama, zdaj mora krasti Suzon, njena sobarica.

In ta mi je povedala Miino tajnost. Rojena je na Montmartu; poznal sem jo še kot otroka, ko je pred našim kabaretom prodajala šopke vijolic. In jaz sem edini med vsemi gosti v Mijni hiši, kateremu je povedala to skrivnost.

To se je zgodilo tako-le: včeraj sem hotel piti pri Mii čaj. Toda zamudil sem se, in vsa družba se je bila že odpeljala.

Bil sem prav jezen in sem zabavljal. Tedaj mi je zaklicala Suzon:

«Si vous êtes bien gentil, je vous dirai quelque chose!» (Ako ste priden, vam nekaj povem.)

«Quoi donc» (Kaj pa?)

Smejala se je: «Ah — le secret, — le secret!» (Ah, tajnost, tajnost!)

In pozvala me je v spalnico svoje gospodinje, odprla omarico, predal in vzela iz njega kaseto:

«Madame a oublié le clef — tiens là, tiens là!» (Gospa je pozabila ključ . . .)

In kar tresla se je od smeha. Odprl sem. Tu je ležala kopa okroglih lepenk, prevlečenih z baržunom, rdečim, modrim, rumenim in zelenim. In na vsako lepenko je bil prišit gumb.

Vzel sem gumb: «For gentlemen» je stalo na njem; to je bil gotovo kak natakar. «W. F. A. u. M. D. O. V.» je stalo na drugem. Aha: Warenhaus für Armee und Marine. Deut. Offiziersverein» — torej lajtnantček. Nato rožen gumb, ki je gotovo nekdaj tičal na perilu in šele kasneje povišan na hlače. To je moral biti kak študent! — «Gabriel Schöllhorn» je stalo na drugem. Prvi krojač v Monakovem — torej kak bančnik! — Na umazanem gumbu iz mesinga je stalo: «Fritz Blasberg, Triborg» . . . Podeželski grošč̌ak in grof. — «Made in Germany» se je glasilo geslo nadaljnega. To je bil nedvomno kak pristen sin Albionov . . . A tu je bil tudi gumb, ki sem ga že poznal — —

«Evo, to je vaš!» se je smejala Suzon.

Brr! Sramoval sem se namesto svojega gumba, ki je bil med tolikerimi — ne, nočem biti indiskreten, — nočem povedati koliko jih je bilo.

Ali hočete spoznati krvoločnost klerikalcev?

Čitajte! Kaj so ti hinavci in zločinci delali v dobi «Svete inkvizicije», ko so

34.656 ljudi živih na grmadi zažgali 28.496 ljudi na galerah in v ječah pomorili.

Čitajte!

Veliki inkvizitor

ljubezenski roman iz **najsramotnejše** dobe človeške zgodovine.

Naročajte ga pri upravi «Jutra» v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Velezanimiva **knjiga stane 30 Din**, s poštnino vred **32 Din**. Organizacije in poedinci, ki plačajo najmanj **10 izvodov, dobe knjiga po 20 Din.**

Gospodarstvo

O vzrokih nazadovanja dinarja

Glede vzrokov zadnjega padca dinarja se piše eno in drugo. Kot glavni vzrok se je najprej označilo vračanje nekih večjih beograjskih izvozniških kreditov v tujih devizah. Ti krediti so po časopisnih vesteh dospeli 1. julija. Zato se je preobrat v korist dinarja dne 1. julija tudi tolmačil na tej podlagi, češ odslej bo povpraševanje po devizah na naših borzah zopet normalno.

Zagrebška «Riječ» zavračuje gornjo vest in pravi, da je smešno misliti, da bi se izvozniki zadoževali po izvozni kampanji, in sicer tako, da bi dolg vračali tik pred novo kampanjo. Padec dinarja je po «Riječi» zakrivila izključno le dunajska borzna katastrofa in dunajska izguba inozemskega kredita, kar je Dunaj prisililo, da likvidira svoje veze z nami, katerih mi ne bi smeli nikakor več obnavljati. Dunaj je potreboval denar, pa je zato povlekel vse, kar je imel pri nas, in nas naščovoril z našimi prej kupljenimi vrednotami ter dobival dinarje. Dobil pa je dinarje tudi za nekaj svojih vrednot, kupljenih z naše strani v svrho spekulacije.

Jasno je, da je z vsemi temi dinarji Dunaj plačeval ostalemu inozemstvu svoje ogromne obveznosti ter s tem rušil rečaj dinarja. Vse to so posledice nesrečnih naših vezi z Dunajem, kateremu smo dopuščali, da je naš financijer, posrednik, direktor in gospodar. To se ne sme več dogoditi, poudarja «Riječ».

Na enak način tolmači padec dinarja tudi beograjsko «Vreme», ki ponovno zavrača vest o izvozniških kreditih in pravi, da se hočejo z njo prikriti ona plačila kreditov, ki jih je prejel Zagreb in ki jih je sedaj Dunaj zaradi krize povlekel. Take kredite so imele, piše «Vreme», tudi nekatere beograjske banke, ki so v zvezi z Dunajem; takšni krediti pa se niso dajali izvoznikom.

Na svoja zadevna izvajanja zaključuje zagrebška «Riječ»: Ako bodo posledice dunajske borzne katastrofe značile za nas definitivno prekinjenje takih vezi z Dunajem, v katerih bi bil Dunaj lokav tutor, a mi bogati mladoletniki, potem nauk, ki smo ga plačali z zadnjim začasnim padcem dinarja, ne bi bil drag, ker bi pomenil našo boljšo bodočnost.

Tržna poročila

Svinjski sejem v Mariboru (11. t. m.) Dogon 211 svinj, 8 koz. Povprečne cene so bile: prasci 5 do 6 tednov stari, komad 112.50 — 225 Din, 7 do 9 tednov, komad 250 — 300 Din, 3 do 4 mesece, komad 400 — 700 Din, 5 do 7 mesecev komad 750 — 900 Din, 8 do 10 mesecev, komad 1000 — 1150 Din. Mesne cene za kg žive teže 15 — 17.50 Din, mrtve teže 22 — 23.75 Din. Prodanih je bilo 122 komadov. Kupčija samo lokalna.

Dunajski sejem (10. t. m.) Goveda: Dogon 470 komadov: od tega 84 domačih, 185 iz Madžarske, 20 iz Češkoslovaške, 150 iz Jugoslavije in 66 iz Rumunije. Cene so spočetka bile čvrste, a so potem popustile. — Svinje: Dogon 2674 svinj. Promet v debelih svinjah neznaten. Cene za kg žive teže v tisočih aK: debele svinje I., nizozemske 18 do 21, stare danske 15 — 16, mesne svinje 16 — 20.

= **Vladna subvencija naši obalni plovbi.** V proračunu 1924./1925. je predvidena svota 40 milijonov Din kot subvencija našim brodarskim družbam. Glede na razdelitev te svote bo prometno ministrstvo zaključilo z vsako družbo poseben dogovor, po katerem se bo odredila na eni strani državna pomoč, na drugi strani pa, katere prometne linije naj ima dotična družba. Razgovori s posameznimi družbami se že vrše in bodo z vsemi družbami končani do konca t. m. Gornja vsota se bo razdelila le onim družbam, ki vrše obalno plovbo. Družbe pa se morajo zavezati za brezplačno prevažanje pošte ter za prevažanje vojske in vojnega materijala po polovičnih cenah.

= **Kongres izvoznikov v Beogradu** se bo vršil, kakor smo že javili, v dneh 30. in 31. t. m. Na kongresu se bo med drugim pretresalo važno vprašanje transporta, predelave in prodaje sladkorne pese, za katero se pričakuje, da bo letos dala prebitek 2000 vagonov sladkorja, ki se bo mogel izvoziti. Kar se tiče češpelj, je podoba, da bo letošnji pridelek znašal komaj eno tretjino lanskega, toda bo primanjkljaj nadoknaden z dobro kakovostjo. Žetev pšenice bo v splošnem srednja, dočim letina turščice obeta biti odlična. Kakor lanski, tako bo tudi letošnji kongres skušal dati prognozo za celokupni naš izvoz.

= **Za izvoznike hrastovih in bukovih dožic.** Zagrebška Trgovska in obrtniška zbornica opozarja na obvestilo našega konzulata v Barceloni, po katerem se Španija zanima za uvoz večjih količin prvovrstnih hrastovih in bukovih dožic. Podrobnejše informacije se dobe direktno pri konzulatu naše kraljevine v Barceloni ali pa pri zagrebški zbornici.

= **Konferenca naših gospodarskih organizacij.** Iz Beograda poročajo: Ministrstvo trgovine in industrije je sklicalo za 15. t. m. ožjo konferenco strokovnjakov in zastopnikov naših glavnih gospodarskih organizacij. Na konferenci se bo razpravljalo o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na naše gospodarstvo. Na ta način je ministrstvo ugotovilo željam gospodarskih organizacij, da se tudi te udeležijo izgrajevanja zakonodavstva v gospodarskih zadevah.

= **Otvoritev efektne borze v Novem Sadu.** Uprava novosadske borze je na svoji zadnji seji sklenila, da dne 1. oktobra otvori efektno borzo.

= **Razdružitev.** «Lipolit», tvornica umetnega marmorja, družba z o. z. v Ljubljani, je po sklepu občnega zbora dne 9. julija sklenila razdružitev in likvidacijo družbe.

= **Konkurz je razglašen** o imovini «Akumulatorja», družbe z o. z. v Mariboru. Prvi zbor upnikov je 9. avgusta ob 11. uri pri mariborskem okrožnem sodišču. Dalje je razglašen konkurz o imovini Alojzija Slanca, trgovca v Selah pri Ptuju. Prvi zbor upnikov je dne 19. julija ob 9. uri pri okrajnem sodišču v Ptuju.

= **Osnovanje podružnice Državne hipotekarne banke v Splitu.** V Split je prispela komisija Državne hipotekarne banke iz Beograda, da prevzame Dalmatinski kreditni zavod, ki bo likvidiral in postal podružnica Državne hipotekarne banke.

= **Žetev v Bački** daje po vesteh nekaterih listov dosti slabše rezultate, kakor se je pričakovalo. Drugi listi pa trde zopet obratno. Podoba je, da one pesimistične vesti razširjajo veleproducenti, ki se boje padca cen. Umestno bi bilo, da bi naše ministrstvo za poljedelstvo nekoliko hitrejše in rednejše izdajalo poročila o izgledih letine, da se ne bi širile tako raznovrstne in pobijajoče se vesti o izgledih letine v posameznih pokrajinah. Pesimistične vesti, ki so mogoče brez vsake podlage, zaidejo rade v inozemske liste, kar ne more uplivati baš ugodno na dinar.

= **Padanje uvoza žita in moke v Češkoslovaško.** Časopisje poroča, da je v naslednjih mesecih treba računati na jako majhen uvoz žita in moke v Češkoslovaško. Glavni razlogi za to so, da bo imela Češkoslovaška prilično povoljno žetev ter da ima nagomilanih mnogo zalog tega blaga, uvoženega iz bojazni pred visoko uvozno carino, ki jo zahtevajo češkoslovaški agrarci.

= **Madžarske sladkorne tvornice žele izvažati sladkor v Jugoslavijo.** Iz Budimpešte javljajo, da so madžarske sladkorne tvornice izčrpale svoj izvozni kontingent in prosijo za dopustilo izvoza nadaljnjih 200 vagonov sladkorja v Jugoslavijo.

= **Dobave in prodaje.** Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila 1. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave raznih **kemikalij**, 31. t. m. ofertalna licitacija glede dobave **brona in kositra**, 30. t. m. ofertalna licitacija glede dobave **gonilnih jermenov in raznega usnja** ter glede dobave 7250 komadov **volnenih mazalic raznih tipov za lokomotive, tenderje in vagone.** — Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici bo prodalo 30. t. m. potom dražbe 1000 starih **lesenih sodov od raznega olja.** — V pisarni Stalne vojne bolnice v Ljubljani se bo sklenila 22. t. m. direktna pogodba za dobavo živil in drugih potrebščin. — Natančnejše se poizve v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

= **Popust na železnicah za posetnike Praškega vzorčnega velikega sejma.** Praški vzorčni veliki sejem se bo vršil od 21. do 28. septembra. Interesenti iz Jugoslavije se opozarjajo, da je prometno ministrstvo v Beogradu dovolilo vsem posetnikom sejma 50 odstotni popust na vseh jugoslovanskih železnicah za vožnjo v Prago in nazaj. Ta popust velja za vse osebne in brze vlake izvzemši simplonski orientekspres. Isto tako je dovoljen 50 odstotni popust za prevoz razstavnih vzorcev. Ministrstvo železnic ČSR je tudi sedaj dovolilo popust na češkoslovaških progah, a ministrstvo zunanjih zadev ČSR 75 odstotni popust pri pristojbinah na vizume, tako da bo poset praškega velesejma za jugoslovanske trgovce, industrijalce, obrtnike in poljedelce zvezan z minimalnimi izdatki. Glede na gori navedene olajšave ter na najboljši sloves, ki ga uživajo veliki sejmi v Pragi, se sodi, da bo število posetnikov praškega sejma iz Jugoslavije prav obilno.

= **Konkurzi v Italiji l. 1923.** so dosegli število 5682, napram 3662 v letu 1922. in napram 1779 v l. 1921. Severna Italija je pri vseh teh treh številih udeležena s 50 odstotki.

Izhajati je začel znameniti

Sienkiewiczev zgodovinski roman

POTOP

Roman, ki je okrašen z lepimi ilustracijami, bo obsegal okoli 1000 strani. Da si ga lahko nabavijo najširši sloji, izhaja v zvezkih po 128 strani. Vsak zvezek velja s poštnino vred 25·— Din. Celemu romanu bo pozneje cena v knjigotrštvu za 30% višja. Prvi zvezek je že izšel. Naročnino je treba poslati vsaj za en zvezek naprej. Naročila sprejema

TISKOVNA ZADRUGA v Ljubljani,

Prešernova ulica 54.

Sokol

PROSLAVA 20 LETNICE SOKOLSKEGA DRUŠTVA NA JESENICAH.

Za našo divno Gorenjsko se bliža velik praznik. Agilno sokolsko društvo na Jesenicah praznuje jubilej svojega 20-letnega neumornega dela.

Jeseniški Sokol, eno najagilnejših društev v naši državi, se temeljito pripravlja na ta svoj veliki praznik. Vsi odseki so v permanenci, na zletnem prostoru se pripravlja lepo telovadišče, postavljajo se paviljoni itd., skratka, vse je v najlepšem teku.

Jesenice same se bodo odele v praznično obleko, da pozdravijo mile nam došle brate in sestre.

Četrtič je slovensko Sokolstvo v pohodu na Jesenice, prvič zlet Slovenske sokolske zveze leta 1905., drugič I. zlet G. S. Z. na Jesenicah leta 1910. in tretjič slavnost razvitja društvenega prapora leta 1914. tik pred izbruhom svetovne vojne, v dobi tuge in trpljenja.

Pred 20 leti je marsikdo prorokoval, da je jeseniškemu Sokolu usojena le kratka doba življenja, vsepovsod se je člane Sokola zaničevalo ter zapostavljalo, vse to pa je članstvu dalo novih sil, novih probud do še intenzivnega dela. Člani jeseniškega Sokola so šli nevstrašeno naprej, brez ozira na levo in desno, ker so že naprej uvideli spas jugoslovanstva le v lastni svoji svobodni državi.

Ni ga kraja v naši prelepi Gorenjski, ni ga večjega kraja v Sloveniji, kjer ne bi jeseniški Sokol pokazal sadov svojega smotrenega dela, ni je bilo župne in savezne tekme, da bi društvo ne poslalo svojih korenjaških borcev, ni bilo narodnih manifestacij, da bi manjkalo bratov iz Jesenic. Tudi v krvave boje so posegli člani jeseniškega društva, ako se je šlo za obstoj naših sokolskih Jesenic ter naše mlade države.

Ponosno, kot čil mladenič stopa naš Sokol ob svoji 20 letnici pripravljen na vse, v vseh odsekih življenja. Telovadnica je polna kot še nikdar in je veselje videti vitke mladeniče, kako se urijo in vežbajo za tekme in nastope in starejše brate in sivolase može, kako vežbajo proste vaje. Ponos jim žari iz oči, da morejo pokazati ob 20 letnici društvene zgodovine, da so Sokoli in da s tem dokumentirajo smisel sokolskega dela, ki gre vedno le skozi telovadnico.

Vso napredno slovensko javnost pa opozarjamo na ta sokolski jubilej, ki je spojen z zletom Gorenjske sokolske župe in parola vseh pristašev sokolske misli naj bo:

V nedeljo, dne 13. julija 1924. vsi na Jesenice.

Slovanski gosti na zagrebškem sokolskem zletu. Na zagrebški sokolski zlet, ki se bo vršil koncem meseca avgusta, se marljivo pripravljajo razna slovanska sokolska društva, a osobito Čehi, Poljaki, Rusi in Lužiški Srbi. Bratje Čehi bodo prispeli popolnoma organizirani z lastno godbo. V celem dospe v Zagreb okoli 1000 čeških Sokolov in Sokolic. S Sokoli pride tudi češkoslovaška olimpijska tekmovalna vrsta, ki bo nastopila z olimpijskimi vajami. Tega sokolskega zleta se bodo udeležili prvič po svetovni vojni tudi Poljaki pod vodstvom svojega starešinstva. Zagreb jim pripravlja veličasten sprejem. Tudi Ruse in Lužiške Srbe bo Zagreb bratsko sprejel v svoji sredi.

Sokol I. pozivlja svoje članstvo, katero se namerava udeležiti sokolskega zleta v Zagrebu od 15. do 17. avgusta tega leta, da se prijavi v društveni pisarni, katera posluje vsaki dan med 16. do 19. uro in uplača za zletni znak 31.50 Din. Ta znak je legitimacija za skupna brezplačna prenočišča, za pristop na zletišču občne javne prireditve in skupno prehrano in znižano ceno. Prijaviti se je **najkasneje do 18. julija t. l.** Podrobna pojasnila se dobe v pisarni na Taboru.

Ljubljanski Sokol pozivlja svoje članstvo, da se udeleži obveznega okrožnega zleta v Domžalah v nedeljo dne 13. t. m. Telovadci gredo v Domžale zjutraj ob 7.55 uri, ostalo članstvo pa s popoldanskim vlakom ob 2. uri. Izkaznice za polovično vožnjo se dobivajo v odborovi sobi v Narodnem domu v petek in soboto od 7. do 8. ure zvečer. Člani(ce) v kroju in prijatelji Sokola, ki ne bi utegnili priti z jutranjim vlakom, naj pridejo s popoldanskim vlakom, ki odhaja z glavnega kolodvora **ob 14.10.** Sprejem gostov in povorka se vrši po prihodu tega vlaka v Domžale. Zdravo.

Sport

Olimpijada

Nadaljevanje lahkoatletskih tekmovanj je prineslo malemu finskemu narodu, ki šteje 3 milijone duš ponovno dve krasni zmagi. V razdobju 90 minut je olimpijec Nurmi postavil dva nova olimpijska rekorda, prvega na 1500 m v času 3 : 53.6 pred Scherrerjem (Švica), Stallardom (Anglija), Lewejem (Anglija), Bukerjem (Amerika) in Hahnom (Amerika). Ni mu pa uspelo, da izboljša svoj lastni svetovni rekord, ki znaša 3 : 52.6 in ki ga je postavil pred 15 dnevi na izbirnem mitingu v Helsingborgu; drugi rekord pa je postavil na 5000 m v času 14 : 31.2 pred Ritolom (Finska), Widejem (Švedska), Romigom (Amerika), Sipillom (Finska) in Liddellom (Anglija). Tudi na tej progi je malo zaostal za lastnim svetovnim rekordom 14 : 28.6, postavljenem na prej imenovanem mitingu v Helsingborgu.

Amerikanci so dominirali v metanju kladiva. Zmagal je Tootell s 53.29 m; drugi je bil Mac Greath s 50.84 m, tretji Nokee (Anglija) 48.875 m, Erickson (Finska) 48.74 m, Skold (Švedska) 45.28.5 m in Macca Faerl (Amerika) 45.22 m. Istotako so dominirali v skoku ob palici, pri katerem je zmagal Barms s 3.95 m, Graham 3.95 m, Brocker 3.90 m, Petterson (Danska) 3.90 m, Pickard (Kanada) 3.80 m, Sparow (Amerika) 3.70 m.

Največja senzacija dneva je bila, da je Švicar Imbach postavil v teku na 400 m nov svetovni rekord v času 48 sekund.

Po dosedanjih rezultatih do četrtka sta zmagali Finska in Amerika vsaka v 6 disciplinah, Anglija v dveh. — Olimpijada dokazuje, da se je tudi v starem svetu rapidno razvila lahka atletika in da je dosedanje nadvlade Amerikancev v tej sportni panogi konec.

Stanje v lahki atletiki v četrtek zvečer je bilo nastopno: Amerika 175 točk, Finska 107, Anglija 47, Švedska 26, Francija 13 in pol, Švica 10, Madžarska 7 in pol.

•

Prvi naš uspeh na olimpijadi. V rokoborbi, srednja A kategorija, je zmagal Jugoslovan Gerbić po točkah v 26 minutah nad Švedom Nilsonom. Nagy (Jugoslavija) pa je bil poražen od Pellinena (Finska).

Službene objave L. N. P. — (Iz seje p. o. 3. in 10. t. m.) Prvenstvena tekma Slovan : Svoboda se določa na 13. t m. ob 9.30 na igrišče SK Primorja (službujoči odbornik g. Gosar) ter prvenstvena tekma Slovan : Slavija na 20. t. m. ob 9.30 na igrišče SK Ilirije (službujoči odbornik g. Buljević). Blagajniško službo opravlja obakrat SK Slovan. — Verificirajo se prvenstvene tekme: Slavija : Svoboda 6 : 1, rezerve 0 : 0; LASK : Slavija 4 : 1, rezerve 3 : 0; Slovan : Primorje 2 : 1; LASK rez. : Slovan rez. 7 : 2; Ilirija : Maribor 5 : 0; Trbovlje : Red Star 0 : 0. — Verificirajo se s pravom takojšnjega nastopa za SD Šoštanj: Löschnig Franc, Werbnig Oskar; za SK Ilirija: Zevnikar Danijel; za SK Primorje s pravom nastopa dne 25. dec. 1924.: Rozman Mirko. — LNP opozarja, da se pomanjkljivo izpolnjenih prijavnic igračev ter prijavnic, katerim nista priloženi po dve fotografiji, oziroma v slučaju prestopa, stara podsavezna izkaznica, ne more vzeti na znanje, temveč se jih brez izjeme zavrne.

Iz seje kazenskega odbora 25. junija: Igrač Bucik Ivan (SK Slovan) se kaznuje s trimesečno zabrano igranja od 5. junija do 4. septembra zaradi nesportnega nastopa napram protivnemu igraču v tekmi 5. junija. Igračema Kononenko (LASK) in Marchiotti (SK Slovan) se zaradi nepristojnega vedenja v isti tekmi izreka ukor. — Prihodnja seja kazenskega odbora se vrši v sredo 16. t. m. ob 18.15 v lokalu Sportne zveze, Narodni dom. K udeležbi se naproša gg. predsednika in tajnika SK Slovana in SK Svobode, oziroma njihove namestnike. Nadalje se poziva na sejo gg. Bucik Ivan, Kerne Fric, Pobeška Ivan in Lombar Stane (vsi SK Slovan). — Tajnik II.

Ljubljanski kolesarski podsavez. Danes zvečer pride v Ljubljano kolesarska reprezentanca, ki bo zastopala Jugoslavijo na VIII. olimpijadi. V nedeljo zjutraj nadaljuje reprezentanca, ki se ji pridruži še znani dirkač g. I. Kosmatin (SK Primorje) pot v Pariz. Pozivamo kolesarje in ostale sportnike v Ljubljani, da sodelujejo pri pozdravnem večeru, ki ga priredi ljubljanski kolesarski podsavez reprezentanci nocoj v restavraciji «Zvezda». — Ljubljanski kolesarski podsavez.

Ljubljanski plivački podsavez. (Službeno.) Redna odborova seja v soboto dne 12. t. m. Kavarna Emona, damska soba, ob pol 9. — Tajnik I.

SK Primorje pozivlja svoje članstvo, da se brezpogojno udeleži danes zvečer v Zvezdi pozdravnega večera odhajajoči kolesarski reprezentanci za olimpiado

SK Slovan v Ljubljani poziva vse svoje člane, da se v polnem številu udeleže sestanka rednih članov vseh sekcij, ki se vrši v nedeljo 13. t. m. ob 9. uri dopoldne v restavraciji pri Lloydu. Dnevni red: izredni občni zbor.

Sportni klub «Danica» na Ježici priredi v nedeljo dne 13. t. m. klubsko dirko na progi Stožice—Krašnja—Stožice (50 kilometrov). Start točno ob 9. dop. pri km 3.8 na Dunajski cesti, cilj ob pol 11. istotam.

Jadranska Straža

Občni zbor «Jadranske Straže» za Slovenijo se je vršil sinoči v srebrni dvorani hotela «Union» v Ljubljani ob precejšnji udeležbi ljubljanskega članstva in delegatov zunanjih podružnic. Zborovanje je vodil predsednik glavnega odbora dvorni svetnik dr. Rudolf Marn. Po običajnih formalnostih so se sprejela en bloc enotna nova pravila, nakar se je izvolil nov glavni odbor, obstoječ iz naslednjih oseb: predsednik nadsodišča dr. Janko Babnik, veliki župan dr. Vilko Baltič, prof. dr. Josip Birsa, ravnatelj dr. Ludovik Böhm, tovarnar Fran Bonač, direktor pošte dr. Janko Debeljak, ga. Marija dr. Debeljakova, ing. Miljutin Debeljak, odvetnik dr. Oton Fettich, učiteljica Helena Frankeetova, davčni upravitelj Fran Gostiša, rektor dr. Fran Kidrič, kapetan Borislav Kneževič, gerent ljubljanski dr. Vilko Krejči, dvorni svetnik dr. Rudolf Marn, tovarnar Fran Medič, rač. višji svetnik Ivan Mikuš, g. Joško Pogačnik, slikarski mojster Filip Pristov, tesarski mojster Fran Ravnikar, ključavničar Josip Rebek ml., prof. dr. Valentin Rožič, prof. Ana Schiffrerjeva, veletržec Fran Stupica, finančni delegat dr. Karel Savnik, pomočnik železniškega direktorja ing. Ignacij Šega, podpolkovnik Josip Vodopivec, odvetnik dr. Karel Triller, ga. Tilka dr. Zbašnikova in g. minister n. r. dr. Niko Zupanič. — V nadzorni odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: Ivan Jelačin ml., Luka Jelenec, Janko Jovan, dr. Vekoslav Kisovec, Ivan Knez, Fran Rus, doktor Ivan Slokar, Avgust Tosti in Alojzij Tykač.

Kakor čujemo, priredi «Jadranska Straža» tekom meseca avgusta dva velika mornariška dneva, in sicer 3. avgusta na Bledu, 17. avgusta ob priliki velesejma pa v Ljubljani. Za obe prireditvi so priprave v polnem teku.

Vremensko poročilo

Ljubljana 11. julija 1924. — Ljubljana 306 nad morjem.

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	765·5	14·3	jugzap.	večin. obl.	—
Ljubljana	14.	763·8	25·7	"	"	—
Ljubljana	21.	755·5	17·0	sev. zapad	oblačno	—
Zagreb	7.					—
Beograd	7.					—
Dunaj	7.					—
Praga	7.	766·3	14·0	sev. zapad	oblačno	—
Inomost	7.					—

V Ljubljani barometer višja temper. nižja — Solnce vzhaja ob 4·18, zahaja ob 19·53

V splošno se nahaja Evropa v poslednji dobi pod visokim zračnim pritiskom zato prevladuje lepo, suho, precej vroče vreme. Ker pa je bil zračni tlak precej enakomerno razdeljen, tako da ni bilo velikih razlik med posameznimi predeli, se je pojavilo pogostem nevihtno razpoloženje. Za nevihte je namreč zelo ugodno stanje, kadar je na večje daljave le malo razlike v razporeditvi zračnega tlaka. Večje nevihte pa so seveda v zvezi le z večjimi ali manjšimi depresijami, tako da nastopajo najhuje precej na daleč okrog središča najnižjega zračnega tlaka. Tekom zadnjih dni so se večkrat pomikale depresije od Anglije proti vzhodu in vsakokrat so potovale z njimi na vsej južni fronti večje nevihte, ki so ponekod divjale s katastrofalnimi posledicami.

Vročina vlada po vsej južni in jugovzhodni polovici Evrope; najvišja temperatura vlada na skrajnem jugovzhodu.

Dunajsko vremensko poročilo je bilo danes v Avstriji večinoma nejasno. Le na zapadu se je zjasnilo. V severnih Alpah deloma padavine. **Napoved za soboto:** Večinoma jasno, temparatura se bo dvignila.

Po Hercegovini

Dnevni vlak za Gruž stoji na sarajevski postaji do 14·30. Vstopim par minut pred odhodom: vagoni so nabito polni. Ljudje se vračajo iz Bosne v Hercegovino. Vročina postaja vedno neznošnejša. Izza obzorja kipijo sivi oblaki s ostrosvetlimi konturami, ki spominjajo na brušene nože in prinašajo nevihto.

Vlak se baš ne odlikuje po snažnosti. Prvi razred, v katerega me je zaneslo prepričanje, da je zadnji, je bil kakor umazano dvorišče. Smeti na tleh, na sedežih; šipe umazane, zagrinjala črna. Prostrašil sem se in že me je pričenjala obvladovati želja po povratku v Sarajevo in po opustitvi izleta vzdolž Neretve. K sreči se je pri Alipašinem mostu vlil dež, ki je trajal preko Pazarića, kjer mi je edino bilo mogoče izstopiti. Šele zavest, da se bližamo hercegovski meji, me je naposled pomirila.

Prijazni sprevodnik me je ljubeznjivo premestil v drugi razred, za katerega sem imel karto. Ta je bil mnogo čistejši in udobnejši od prvega. Medtem so se tudi že razmeknile soparne megle. Od planin je zavel prijeten hlad po dežju, na travnikih so zadihtele rože kakor v cvetličnjaku. Že so se tu in tam pojavljale čede ovac in koz, pasoče se po strmih rebrih. Vlak je sopihal vkreber mimo številnih turških pokopališč, ki so brez izjeme neograjena in skrajno zanemarjena. Ne vem, če je Mohamed učil svoje vernike ravnati tako malobrižno s pokojniki.

Na hercegovskih tleh se začne za železnico prava strmina. Predor se vrsti za predorom, vlak se vije kakor kača skozi njih sajasto temo. Od Ivanja dalje imaš same tesne kotline in globeli. Ko prileze vlak iz predora pri Ivanj planini, se začne divja romantika nevkročene narave v velikem obsegu. Spodaj po tesni strugi drvi potok liki kudournik. Železnica se krčevito drži ozkega pasu, ki ji je odmerjen ob gorski steni, v katero je vsekana proga. Tir je skoz in skoz samo oden. Na strmejšem delu proge pa se pojavi v sredi še ena tračnica z zobmi, kateri služijo sprednji in zadnji lokomotivi za oprijemanje.

Vlak vozi tod počasi in zelo previdno. Težko breme vagonov zadržujejo kleščaste zavore lokomotiv. Pred nami se razprostira Hercegovina. Nenavadna dežela: iz strmih rebri, ki so neurejene kakor da jih češejo planinski viharji, poganja okleščeno hrastovje. Spodaj v dolini se vije cesta, po cesti gre čreda goved, konj, ovac, koz in psov. Zadaj seljakinja s pletivom v rokah. Bjelašnica planina gleda iz daljave na nas, pošilja nam svojo svežino in zadnje pozdrave v somraku.

Pri Konjicu, kjer izprežejo pomožno lokomotivo, se približa železnici reka Neretva. Jezno se peni v svoji neurejeni strugi, grmi in bobni čez prepade ter drvi dalje čez visoke skale, ki ji hočejo zapreti pot. Predno dospemo v Jablanico, se zgosti pod nebom mrak. Nastane noč s polumesecem in zvezdami, nočnim hladom in lekovitimi lihi narave. Videti ni več ničesar. Vse je tiho, samo Neretva bobni globoko pod nami in pomaga uspavati trudne oči, ki hrepene zadremati do jutranjega svita.

*

Ostali del hercegovske zemlje vidim šele nazaj grede. Od Gruža do Čapljine prevladuje kamenita pokrajina, ki se dá primerjati samo s primorskim Krasom. Apnenec leži valovito vsečez kolikor daleč vidiš. Kamor pogledaš — povsod sam živ kamen: živa je morala biti roka, ki je v to kamenito pustinjo postavila par z rdečo opeko kritih domov. Polagoma si je ukrčil v tem od solnca razpaljenem apnencu pot do prgišča zemlje tudi reven hrastov grmič. Kjer pa je delavna dlan izčistila kamen, tam raste tobak, znana žlahtna hercegovska rastlina.

Rodovitna je v tej pokrajini samo ena dolina, Popovo polje. Med hribe zaprta se ovalno raztezajo njena ravna, enakomerno široka blagoslovljena tla, geometrično razdeljena v parcele. Ob strani počiva v dolgem jarku voda za zalivanje rastlin. Na delu so moški, ženske, deca in živina.

Od Čapljine dalje proti Mostaru čutiš zopet ono, kar si že srečal sèm gredé nad Ivanj planino: specifičnost hercegovske zemlje. A mesto bogato obloženih pitanih kostanjev vidiš tu smokve, ki se vrstijo druga poleg druge kakor v nekaterih krajih murvovo drevje. Na vsaki postaji ti ponujajo tega sladkega sadja za skromen denar. Počasi se kamenito ozemlje izgubi, ob železnici se pojavljajo vedno lepše obdelana polja krasno uspevajočih tobačnih nasadov, vinske trte in drugega sadja. Trta je tu zelo nizka. Hercegovci ne puščajo, da raste daleč v višino, temveč jo obrezujejo pri tleh. Tu blizu zore jagode za znani stolački samotok, nekoliko dalje pa se razprostirajo vinogradi, v katerih uspeva grozdje za mostarsko žilavko. To sta najboljši vini, kar jih premore dežela.

Pokrajina med Čapljino in Mostarom je za oko interesantna. Najprej ugledaš visoke topole, ki rastejo tu in tam pokraj mostarskega blata, dolgega, raztegnjenega barja. Progo, katero mora vlak prevoziti, vidiš vedno za par tisoč korakov naprej. Železnica se plazi iz predora v predor kakor kača in vozi okoli doline skoraj v krogu. Ogledaš si jo lahko od vseh strani.

Kmalu po 13. uri smo v Mostaru. Vlak stoji skoraj pol ure in v restavraciji na postaji imaš dovolj časa, da povžiješ že pripravljen obed. Ta pripravljenost železniških restavracij je v Herceg-Bosni sploh nekaj zelo hvaležnega. Tudi če stoji vlak samo 8 ali 10 minut, lahko brez bojazni izstopiš in se podaš na južino. Mirno sedeš za mizo, na kateri je pripravljeno vse, kar je dobrodošlo popotnemu človeku; restavrater ali natakar te prijazno povabi in ponudi kar ti najbolj diši. Ko si s svojim obrokom pri kraju, plačaš račun ob izhodu in stvar je poravnana. Ti si se okrepčal, vlak pa nima radi tega nobene zamude.

Od Mostara do Jablanice se ponavljajo slike, katere si na potu po Hercegovini že videl. Vrstijo se tobačni nasadi, sadovnjaki s smokvami, vinogradi z nizko trto, pa zeleni hribi z grmičjem in drevjem. Od časa do časa se pojavi v bližini proge tudi siva dolga cesta, ki drži skozi celo deželo. Neretva dere po svoji strugi nizdol in beži proč od tebe, ki se vračaš proti Konjicu. V Konjicu povečerjaš pravtako dobro in poceni kaor si obedoval v Mostaru, kupiš za slovo od hercegovske zemlje steklenico dobre žilavke, sedeš zopet v vagon ter gledaš skozi odprto okno. Vlak vozi zopet z dvema lokomotivama. Mrak polagoma lega na zemljo in v Ivanj planini se začnejo vžigati kresnice, ki letajo sem in tja neglede na smer vlaka, ki reže svojo pot čez mejo hercegovsko dežele na bosanska tla.

Zvečer ob 22·20 si na sarajevskem kolodvoru. Mesto je ob tem času že skoraj izumrlo. Zadnji tramvaj te odpelje v hotel in naslednji dan se nadaljuje vožnja iz Herceg-Bosne proti Slavonskemu Brodu.

*

Mimo žitnih polj, kjer so zaposlene žanjice muslimanske in kristjanske vere, te nese vlak zopet iz dežele Bosne. Vlak in reka Bosna tečeta vzporedno, oba hitita proti Savi. Male železnobetonske hišice, katere je Avstrija zidala za svoje žandarske straže ob progi, švigajo mimo tebe prazne in zaprte. Bosna izhaja brez puškinega kopita.

Hribi vstajajo in požirajo doline med seboj, ob progi se zopet pojavi dolga cesta, ki gre nekje prav po temenu hriba v obliki loka. Tam gori zadivi oko čudovit prizor. Na hribu, kjer se zdi, da se stiskata nebo in zemlja, jaše jezdec v bosanski opremi. Konj koraka svojo pot skljuèen, jezdec pa sedi na njem visok, kakor bi hotel zrasti še bolj v višino. Krasen sujet za luneto, katero bi lahko izdelal spreten kipar.

Večerni mrak se v tem zgosti. Moj sopotnik musliman gleda na uro, ki mu kaže turški čas. V mislih računa koliko je še do devete, ki pomeni Mohamedovim vernikom toliko kolikor nam poldan. Poleg ure ima na dlani kompas, s katerim išče pravo prorokovo stran sveta. V mislih in besedah mu je čas molitve. Ko je ta odpravljena, odropota vlak proti Doboju, iz Doboja v Dervento in iz Dervente nastopi svojo zadnjo daljšo etapo čez bosansko zemljo. Približa se Bosanski Brod. Železni most čez Savo zagrmi pod kolesi vlaka, luči s slavonskega brega zamigljajo. Normalnotirna železnica nam je vedno bližje, naše oči gledajo le še od daleč na Bosno. Onstran mostu ni več Orijenta, ni več turškega kizmeta, temveč volja, ki giblje življenje často v drugem pravcu. Salem aleikum Bosna in Hercegovina, mir s teboj!

Mali oglasi

Vsaka beseda 60 par

Za „Dopisovanje" in „Ženitve" vsaka beseda 1 Din

Stane vsaka beseda 60 par. Za „Dopisovanje" in „Ženitve" se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujejo se le mali oglasi, ki se plačani v naprej. Plača se lahko tudi v znamkah. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanju priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Obrt

Modistka
Ž. Gorjanc & Co., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27 poleg hotela „Tratnik" sprejema vsakovrstna popravila slamnikov in svilenih klobukov. Postrežba točna. 1038

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibler, Ljubljana, Vavzorjev trg. Državni nastavljenci imajo popust. 951

Službe (dobe)

Provizijski potniki
dobro verzirani in vpeljani, se iščejo. „Dentas", Eksport zobotrebcev, Velike Lašče. 14096

Učenec
poštenih staršev, ob lastni oskrbi, se sprejme v manufakturno trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod „Pridna st 100" na upravo „Jutra". 14085

Pridno deklico
s primerno šolsko naobrazbo sprejme proti plačilu Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 14053

Trgovske pomočnike
dobro izvežbane, sprejmem v stalno službovanje. Ponudbe pod „N. N." na upr. „Jutra". 13880

Provizijski potnik
za domače izdelke, se išče. Ponudbe pod „Provizija" na upravo „Jutra". 14121

Gospodična
katera je pri pošti izvežbana in ki bi bila pripravljena v prostem času pomagati tudi v trgovini, se sprejme. — Stanovanje in hrana v hiši. Plača po dogovoru. Dopise je poslati na naslov: Ivan Rau, trgovec, Sv. Bolfenk pri Središču. Nastopi se lahko takoj. 14180

Hlapca
kateri je že služil v trgovini, sprejmejo v trajno službo Šoštarič, Petan & Erker na Resljevi cesti št. 20. 14218

Vajenec
za slaščičarsko in medičarsko obrt, se sprejme z lastno oskrbo. Naslov pove uprava „Jutra". 14228

Slaščičarski in medičar. pomočnik
samostojen delavec, se sprejme. Ponudbe pod „Samostojen" na upravo „Jutra". 14227

Samostojen avtomonter
se išče. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Vesten 3". 14239

Katera gospodična
ki je verzirana v štikanju na stroj, bi poučevala gospodično izven mesta v poljubnih urah — lahko tudi zvečer — za dobro plačo. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Štikanje". 14236

Praktikantinjo
z dobrimi spričevali trg. šole, stanujoča v Ljubljani, se sprejme s 1. avgustom t. l. Naslov pove uprava „Jutra". 14212

Simpatična natakarica
spretna, se sprejme takoj kot plačilna natakarica. — Nemščina potrebna. Ponudbe s sliko na Grajsko restavracijo, Bled. 11722

Službe (iščejo)

Blagajničarka
vestna, zmožna slov. in nemškega jezika ter vseh pisarniških del, z večletno prakso, želi premeniti sedanje mesto. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Blagajničarka 999". 14024

Knjigovodja
bilancist s trgovsko, eksportno, bančno in tovarn. prakso, z znanjem italijanščine, francoščine in nemščine, želi premeniti mesto. Dopise je nasloviti na upravo „Jutra" pod značko „Temeljitost 204".

Geometri!
Inženjerski oficir brez službe, želi stopiti v službo k geometru, radi upoznavanja posla. — O. K. potporočnik, Maribor, Dravska kasarna. 14198

Kateri trgovec
želi takoj učenca, naj se obrne na F. Petan, Ljubljana, Grajska planota štev. 1. 14216

Gospodična
samostojna kuharica in gospodinja, srednjih let, vsestransko izobražena, prevzame kako večjo kuhinjo. Gre tudi k samostojnemu boljšemu gospodu. — Ponudbe na upravo „Jutra" do 15. t. m. pod „Večja kuhinja". 14215

Šofer
z večletno prakso in z dobrimi spričevali, išče službo. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Praksa". 14167

Krojaški pomočnik
z dežele, želi v svrho boljše strokovne izobrazbe nastopiti pri mojstru v mestu. Valentin Poljanšek, Žiri. 14137

Brezplačno išče mesta
absolventinja trg. tečaja, ki je poleg slovenščine zmožna tudi italijanščine. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Marijiva 10". 14176

15 let stara deklica
želi vstopiti kot učenka v trgovino mešanega blaga — najraje na deželo z vso oskrbo v hiši. Naslov pove podružnica „Jutra" v Mariboru. 14185

Invalid
brez ene noge, star 21 let, išče mesta kot snažilec jedilnega orodja v kavarni ali hotelu. — Ponudbe z navedbo plače na naslov: Feliks Fakin, Sv. Križ pri Litiji. 14195

Mlada talentirana
absolventinja trgovskega tečaja, išče mesta v pisarni. Dopise na naslov: B. Berlisk, Brežice. 14205

Vpokojen častnik
srednjih let, z znanjem hrv., slovenskega, nemškega, francoskega in ogrskega jezika, išče zaupnega mesta v kakem večjem podjetju. Cenj. ponudbe pod šifro „Privat" na Anončno ekspedicijo Fr. Voršič naslednik, Maribor, Slomškov trg 16. 14177

Prodam

Wanderer motor
v dobrem stanju, se poceni proda. Naslov pove uprava „Jutra". 14047

Pristni češki sukanec
lanen, tvrdke Langer, štev. 40, 80, 100 in 110, se pod tvorniškimi cenami prodaja v prodajalni Osrednje čipkarske zadruge Pod Trančo št. 1. 14038

Majhen skobelnik
(Hobelbank) iz trdega lesa, popolnoma nov, prodam najvišjemu ponudniku. Jerše, Naklo. 14006

Ia. Trapistovski sir
z dnevno dobavo nudi Bor. Sbil, Kočevje. 14002

Trgovska špec. oprema
malo rabljena — se ugodno proda. Vprašanja pod šifro „1000" na upravo „Jutra". 14001

Prodam motor
popolnoma nov, 110 voltov, četrt KS., tvrdke „Elektro". Naslov: Rimska cesta 6/I, Leonov. 14164

Lepo pohištvo
dobro ohranjeno, se poceni proda. Naslov pove uprava „Jutra". 14152

Otroški voziček
dobro ohranjen — se poceni proda. — Naslov pove uprava „Jutra". 14147

Stelaže in pulti
za specerijsko in manufakturno trgovino, se prodajo po ugodni cent. Naslov v upravi „Jutra". 14145

Trnov. premog in drva
dobavlja 1108
družba „Ilirija", Ljubljana
Kralja Petra trg št. 8.
Plačilo tudi na obroke.
Telefon 220.

Kočijo
z eno in dvovprežno pripravo, dobro ohranjeno, proda trgovec Alojzij Hotko v Žužemberku. 14179

Vodno cev
za škropljenje vrta, 15 metr. dolgo, iz platna, proda po nizki ceni Podgoršek v Križenski ulici št. 9. 14172

Motorno kolo
znamke „Humber", 3·5 HP, proda za 8000 Din Jugo-Auto. 14196

Kompletna postelja
dobro ohranjena, se proda. Naslov pove uprava „Jutra". 14197

Dobro ohranj. pohištvo
je poceni naprodaj. Naslov pove uprava „Jutra". 14114

Moško kolo
zelo močno in v dobrem stanju, naprodaj za 1250 Din. Naslov pove uprava „Jutra". 14217

Dobro ohranjen voz
(Landschützer), fabr. Armbruster, Dunaj, se proda. — Pojasnila daje Bouvier, Gor. Radgona. 14224

Registrirna blagajna
„National", skoraj nova, do 99.99, se po zelo ugodni ceni proda. — Marko Rozenberg, Ljutomer. 14178

Malo obrabljeno kočijo
nov zapravljivček na oljnate osi, nov močan voz in več raznovrstnih plugov, proda po zmerni ceni J. Putnar, Zabreznica, pošta Žirovnica, Gorenjsko. 14044

Dobro ohranjen Faltboot
dvosedežen — kompleten z jadri, se ceno proda v hotelu „Triglav", Bled. 14189

Damsko kolo
v zelo dobrem stanju, proda Albin Justin v Kamniku. 14188

Mlad Fox-terier
čistokrven, se po nizki ceni proda. Naslov pove uprava „Jutra". 14186

Kupim

Rabljene stebre
in železno ograjo za konjski hlev, kupim. — Ponudbe pod „Konjski hlev 100" na upr. „Jutra". 14061

plačuje najbolje
M. Geršak & Komp.
Ljubljana, Kongresni trg 10.

8789-a
Maline kupuje
vsako množino
Srško Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ulica 18.

Kmet-prideleki

Trčan med
svetličnj, iz lastnega čebelnjaka, po 20 Din kg, proda velečebelarstvo Blaževac, Pisarovci, via Djakovo, Hrvatska. 13836

Naročajte, čitajte in razširjajte „JUTRO"!

Nepremičnine

Zaman se trudite s prodajo
vil, stanovanjskih, trgovskih in obrtnih hiš, kmetskih posestev, graščin, žag, mlinov, stavbnih parcel itd., ker **kupci** se oglašajo stalno le pri **«Posest»** Realitetna pisarna, d. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra c. 24. 1022-a II

Posestvo
v industrijskem kraju, obstoječe iz sedem oralov zemlje, večji del gozd, travnik in sadovnjak; z gospodarskim poslopjem in kovačnico z vodnim pogonom, se proda. Pojasnila daje Ivan Kočenina, čevljar, Mežica, Koroško 13989

Hiša
enonadstropna v sredini mesta, z lepim sadnim vrtom, solnčna lega, se proda. — Lepo stanovanje takoj, ozir. jeseni na razpolago. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Hiša 8". Posredovalci izključeni. 12821

Posestvo
2 hiši z zelo dobro idočo gostilno in mesarijo, predvsem pripravno za lesne trgovce, radi primernih prostorov za skladišča in lege posestva tik ob Savinji in železniški postaji, v jako prometnem kraju Savinjske doline, se proda. Naslov pove uprava „Jutra". 13289

Enonadstropna hiša
v Ljubljani, pripravna za kavarno, železno ali manufakturno trgovino, se proda. — Vprašanja je nasloviti na upr. „Jutra" pod „Vogelna hiša 42". 14054

Vila
7 sob, kopalnica, pralnica, klet, velik vrt, v najlepšem predmestju Ljubljane, se radi selitve ugodno proda. — Izprazne se po dogovoru, ev. takoj. Pismene ponudbe pod „Din 500.000" na upravo „Jutra". 14200

Posestvo
lepo in garantirano dobičkanosno, okoli 20 oralov, pol ure izven Maribora, v najlepši ravnini, lepa prostorna stavba, z živim in mrtvim inventarjem, letošnjim pridelkom, se proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Naslov dobi samo resen kupec v podružnici „Jutra" v Mariboru. 14181

Stanovanja

Stanovanje
1—2 sobe s kuhinjo, najkesneje do 1. avgusta, išče mlad zakonski par brez otrok. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Avgust". 14207

Letovišče
Oddam 3 sobe s petimi posteljami, eventuelno s hrano boljši rodbini, na lepi razgledni točki pol ure od Bleda. Več pove B. Černe, Gorje nad Bledom. 14051

Elegantno spalno sobo
s posebnim vhodom in uporabo kopalnice, se išče po možnosti v bližini opere ali Tivolija. Ponudbe z navedbo cene naj se pošljejo na upr. „Jutra" pod šifro „Ravnateljsamec". 14142

Dve lepe mesečne sobe
vsaka zase s popolnoma separatnim vhodom in elektr. razsvetljavo, se odda. Oddajo se stalnim boljšim gospodom takoj, ev. 1. avgusta na Dicjwelsovi cesti 27 II. nad. 14114

Prazno sobo
v bližini Sv. Jakoba, iščem najraje od hišnega lastnika. Ponudbe na naslov: Minka Horvat, modistka, Stari trg št. 21. 14225

Dve prazni sobi
iščem takoj ali pozneje. — Ponudbe na naslov: Tekavec, Moste pri Ljubljani. 14220

Sobo
s prehrano, išče uradnica. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Prazna ali meblovana" 14062

Dve prazni sobi
s pritiklinami, se oddasta. Najemnina za 1 leto naprej. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Na periferiji". 14169

Stanovanje
soba in kuhinja v Rožni dolini št. 84, pritličje, desno, se zamenja. 14042

Lokali

Delavnica
se takoj odda. — Pojasnila daje Bočkaj, Kolodvorska ul. št. 29. 14073

Večji lokal
na prometnem kraju v Kolodvorski ulici, se takoj odda. — Več pove D. Rovšek, Kolodvorska ulica 34. 14048

Majhen lokal
ob glavni cesti, se s 1. avgustom odda. — Naslov pove uprava „Jutra". 14214

Lokal
v bližini glavnega kolodvora ali glavne pošte, z elektr. razsvetljavo, ako mogoče s telefonom, za pisarno, se vzame takoj v najem. Cenj. ponudbe pod „Juta 8000" na upravo „Jutra". 14211

Kapital

Iščem posojilo
v znesku od 5000—7000 Din proti vrnitvi s 50 odst. — Ponudbe pod šifro „Trgovec in obrtnik" na upr. „Jutra". 14076

Družabnica
se išče za začetek trgovine in gostilne v lastni hiši na Gorenjskem, za takoj. Ista bi vodila celo gospodinjstvo. Potreben kapital 15—20.000 Din. — Cenjene ponudbe na upravo „Jutra" pod značko „Družabnica". 14170

Dopisovanje

Športnice, halo!
Le sprememba krajša nam čas. Dopise s sliko pod šifro „Do 20 let" na upr. „Jutra" — Na zahtevo se slika vrne. 14219

Spremljevalko
lepo in temperamentno, se išče za nedeljske in moderne avto-izlete. Dopise s sliko, katera se vrne, pod šifro „S 30" na upr. „Jutra". 14175

Katera gospodična
ali mlajša vdova bi financijelno pomagala h končnemu zdravljenju 30 let staremu, trg. naobraženemu mladeniču. Poznejša ženitev osigurana. Samo resne ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Prekmurec". 14187

Radi pomanjkanja
znanja se želim seznaniti z značajnim gospodom, starim 38—45 let, ki bi imel stalno državno službo. Imam lastno stanovanje. — Le resne ponudbe s sliko na upravništvo „Jutra" pod „Častna stvar". 14201

Mogoče najdem
tako plemenito dušo, ki bi hotela podjetni gospodični pomagati z malenkostjo do eksistence. Ponudbe na upr. „Jutra" pod „Velemestna". 14168

Ženitve

Gospodična
šivilja, stara 34 let, želi poznanstva v svrho ženitve z gospodom, ki ima stalno drž. službo. Poseda nekaj premoženja. — Dopise pod značko „Počitnice 50" na upravo „Jutra". 14194

Glasba

Stare historične gosli
in violin-čelo, se kupi. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Gosli". 14072

4 koncertne gosli
ene za dame 7/8, iz zbirke ljubitelja, za slepo ceno po 600, 900, 1200 in 1500 Din 14 dni naprodaj pri A. Pucher, Sv. Katarina, Trbovlje 2. 14052

Živali

2 nemška prepeličarja
čistokrvna, dolgodlaka, stara 2 meseca, proda Rudolf Illeb, trgovec v Kranju. 14103

Tri kune zlatice
samec in samica, letos odgojena, naprodaj. Naslov v upravi „Jutra" pod „Kuna". 14193

Razno

Dobre pomije
oddaja restavracija „Roža" v Židovski ulici 6. 14208

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša iskrenoljubljena, nepozabna soproga, oziroma mati, stara mati, sestra, teta itd., gospa

Marija Knez, roj. Uršič

soproga trgovca

danes 11. julija 1924 ob pol 9. uri, po dolgotrajni, mukapolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere v 57. letu starosti boguvdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo 13. julija ob 8 uri dopoldne na farno pokopališče St. Rupert.

St. Rupert, 11. julija 1924.

Žalujoče rodbine:

Knez, Uršič, Kovačič, Prijatelj, Jermanšič

Veliki in znameniti „Jutrov" roman

LUCIFER

ki je vzbujal splošno senzacijo in ga je vsak dan čitalo z velikansko nestrpnostjo okoli stotisoč bralcev

je pravkar izšel v posebni knjigi in lepi opremi.

Broš. velja Din 45, po pošti 2 Din več.

Naroča se v upravi „Jutra" ali pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

MAURICE LEBLANC: TIGROVI ZOBJE

98

«Ali pristaneš, Florenca? Prikimaj mi z glavo, četudi le prav nalahno, in verjel ti bom slepo, kajti ti nikdar ne lažeš in tvoja obljuba je sveta. Ali pristaneš, Florenca, odgovori mi! ... Odlašanje je blazno! Tvoje življenje je odvisno od tega, ali me ne napade besnost nepričakovano... Odgovori!... Glej, kadar moja cigareta ugasne... ugasnila je. Proč jo vržem, glej! Samo gibljaj tvoje glave, Florenca... odklanjaš? Odklanjaš?» Nočeš?»

Sklone se nad njo, z dolgima rokama jo stresa za rame, kakor da hoče od nje izsiliti besedo, katero je pričakoval, toda kar naenkrat odskoči, kakor da ga je pičila kača, in vikne: «Ona plaka! Sedaj plaka! Plakati se upa! Nesrečnica, misliš li, da ne vem, zakaj plakaš? Poznam jaz tvojo tajnost, dekle, in vem, da ne plakaš iz strahu pred smrtjo. Ti? Ti se smrti ne bojiš, ti se ne bojiš ničesar. Nekaj drugega je, da... Hočeš li, da ti jo povem, tvojo tajnost? Pa ne, ne, ne morem... Ne morem! Besede me žgo na ustnicah. Prokleta ženska! Sama si kriva. Florenca, krivda je tvoja, ti si se sama obsodila! Sama!...»

Ko še govori, se že pripravlja, da izvrši in da ukrene vse za strašno eksekucijo. V žep si vtakne listnico z dokumenti, katere je poprej kazal dekletu in od katerih je eden star in na požoltelem pergamentu. Potem si ves trepetaje sleče suknjič in ga položi na bližnji grm; nato zagrabi neko kladivo, katero je imel že pripravljeno, ali bolje tolkač, in s tem tolkačem oborožen se vleče počasi po stopnicah navzgor na terase in pride okrog zadnjega ostanka stoječega zidu. Oči so mu podplute, krvave, pena mu tišči na usta, ves je v srdu, besu, paroksizmu. Potem udari po zagvozdeni opeki enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat. Pri četrtem udarcu je izbil zagvozdo.

Nadaljnji dogodek se je izvršil z bliskovito naglico. Ves kup zidovja, kamenja, marmorja, opeke, vsa ta gmota se zruši z enim samim kratkim grmom v duplino in okrog nje in visok gost oblak prahu se dvigne. Padec je potegnil za seboj samega zločinca, ki se je prevrnil po travi, pa se takoj zopet skopal na kolena in zablebetal:

«Florenca, Florenca...»

Sam si je katastrofo zamislil, sam jo pripravil, izvedel do najmanjše podrobnosti brez usmiljenja, toda sedaj izgleda, kakor da ga je nagli uspeh celo samega presenetil. Prestrašenih oči bulji predse, potem se vleče na slabih nogah proti mestu razdejanja, se vleče okrog ležečega kaosa, bulji vanj, pa ne vidi ničesar. Florenca je pokopana pod to ogromno težo, zmleta ali zmečkana, nevidna kakor si je bil izračunal, mrtva.

«Mrtva,» pravi in bulji nekako bedasto v gosti prašni zrak, «mrtva! Florenca je mrtva!»

Iznova pade po tleh in otrpne, kakor je otrpnil poprej, ko je uničil Lupina. Noge se mu zvijejo, celo dolgo suho telo se scvrkne v klopčič, ki ga drži krč in zopet razpreza v bolestnem drgetu. Izgleda, da sta oba napora, ki sta si tako zapored sledila, popolnoma izčrpala njegove moči in izpila vso energijo. Brez sovraštva, kajti Arzen Lupin sedaj več ne živi, izgleda sedaj njegovo lice, kakor da je prešla vsa inteligenca zločinčeva, in da je njegovo življenje izgubilo zmisel in cilj. Dvakrat so njegove ustnice oblikovale in s težavo izpregovorile ime Florence. Ali oplakuje sedaj svojo prijateljico? Končal je serijo svojih strašnih umorov. Ali si morda kliče vrsto svojih žrtev v spomin? Morda se budi njegova vest? In še enkrat si izpregovori ime Florence, potem pa priteče potok solz iz oči in mu pomoči suha vročična lica. Tako čepi ali ždi nesrečnež na tleh dolgo časa, negiben in skrušen, in končno si zopet odpomore z nekolikimi požirki svojega zdravila kakor poprej. Potem se zopet loti dela, toda mašinelno, brez navdušenja, brez prave odločnosti, brez onega elana, s katerim je poprej gibal svoje bolne noge in šel na delo skoraj hrzaje, kakor mlad konj. Najprej se poda k onemu grmu, izza katerega je prej planil Lupin? V bližini tam si je bil zločinec pripravil svoje orožje in orodje, pile, pištole, nekaj svežnjev vrvi, nekaj žice, svetiljko itd.

Vse te reči odnaša sedaj, vsako posebej, in jih meče v brezdno. Potem ogleduje svoje sledove na trati. Vse to pa dela v zamišljenosti, bolj iz navade zločinca, ki vé, kaj je neobhodno potrebno.

V travi najde tudi ranjeno lastavko. Očividno je gnezdila v porušenem kamenju ali pa jo je zadel kamen med padcem ruševin. Ubogo ranjeno živalico nesrečnež pograbi in jo kar zmečka v rokah, oči pa mu pri tem delu bleste. Potem vrže ubogo trupelce v grm, pod tem grmom pa zagleda bel klobuk, slamnik, klobuk Florence. Zopet se spomni na svojo žrtev in zopet se zasolzi, potem se pa jezno udari po licu. Skloni se, utrga dve vrbovi vejici in jih prekriža ter zasadi med ruševje, kjer leži pod njim Florenca.

Ko je tako sklonjen, se zakotali iz njegovega telovnikovega žepa po tleh majhno, okroglo ogledalce in se ob kamenčku razbije. Kakor vsi večji zločinci, je tudi ta možakar praznoveren in se ob tem «znamenju» ustraši, da se ves strese in da kar odreveni. Plašno pogleda okrog sebe, kakor da mu grozi opasnost, katero že čuti, potem zamrmra sam zase:

«Bojim se..., bojim se... Pojdimo od tod! Pa brž!»

Njegova ura kaže ta hip pol peto popoldne. Suknjič, katerega je pustil obešenega na sosednjem grmu, si sedaj zopet obleče, in čim so roke v rokavih, posežejo najprej v zunanje, potem pa v notranje žepe. Saj je tukaj pustil poprej svojo listnico in dokumente, med njimi oni žolti pergament!

«Hudiča!» zakolne presenečen. «Saj sem vendar gotov...»

Potem zopet seže v zunanji žep, potem v zgornjega, in iznova preišče notranje žepe, sedaj pa že mrzlično razburjen. Kaj naj to — pomeni? Kam so prešle njegove stvari? Listnice ni več! In kar je najbolj čudno, vsi drugi predmeti, za katere gotovo vé, da jih je vtaknil v žepe obenem z listnico, so še na istem mestu! Kar je izginilo zaeno z listnico, to je tudi njegova doza za cigarete in pa vžigalice.

Ves je okamenel. Potem prične izgovarjati nerazumljive in brezvezne besede in nazadnje ga vsega prevzame gotovost, ki je uničujoča:

Nekdo je tukaj, z njim vred je nekdo v okviru tega starega kastela, ki je ves v ruševinah in ves poln skrivališč. Ta nekdo se skriva tukaj in ga je morda opazoval, morda je priča njegovih činov, videl ga je, ta nekdo je videl tudi smrt Arzena Lupina in smrt Florence in ta nekdo je slišal poprej njegove nepremišljene besede, izgovorjene Florenci, in se je poslužil njegovega namena. Ko je on sam pospravljal sledove za seboj, je neznanec ukradel dokumente...

Njegovo lice izdaja globoko vznemirjenost človeka, ki je navajen na delovanje v temi, sedaj je pa kar naenkrat v luči in vé, da so odkriti njegovi načrti in da oči neznanca od nekod opazujejo njega samega in se naslajajo nad njegovo vznemirjenostjo in porazom. Od kod prihaja ta pogled, katerega čuti in ki ga vznemirja, kakor solnce vznemirja uharico. Ali je to pajdaš Arzena Lupina ali morda zaupnik policije in ali se bo ta neznanec zadovoljil s svojim plenom, ali ga bo še napadel?

Sedaj si niti ne upa, da bi se ganil. Tam stoji ali čepi, na planem, nezaklonjen, izpostavljen vsakemu napadu, in nič ga ne more ubraniti proti eventualnim strelom, ki lahko počijo ne da bi sploh vedel, od kod.

Vse potrebščine za strojepis. 3
Pisarniške opreme.
L. BARAGA, LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 6/I.

Modna trgovina
A. Šinkovic nasl.
K. SOSS
Ljubljana 1085 IV
Mestni trg 19.

Novo renovirana
Kavarna Bristol 3215a
preje „Zigart" Maribor, Vetrinska ulica 30. — Dnevno koncert začetek ob 8. uri. Ob lepem vremenu na moderno urejenem vrtu veselica. Za obilen obisk se priporoča
Marija Zigart
Ložo Separées

Razpis.

Pri zgradbi Meščanske šole v Ribnici se razpisuje oddaja:
pleskarskih in
steklarskih del, ter
dobava in pokladanje okoli 650 m/2 hrastovih, event. tudi bukovih parketov in okoli 435 m hrastovih kotnih lajšt.
Glede parketov naj se navede cena s pokladanjem:
a) hrastovi I. vrste, b) hrastovi II. vrste in c) bukovi I. vrste.
Vpošljejo se naj tudi vzorci lesa.
Ponudbe sprejema do 28. julija 1924 Posojilnica v Ribnici, kjer se dobe tudi potrebna pojasnila.
Pojasnila je mogoče dobiti tudi pri stavbni tvrdki Fran Marinčič, Vič-Glince pri Ljubljani. 3477/a

Zahvala.

Vsem znancem in prijateljem, ki so našega dragega soproga, ozir. očeta, starega očeta, svaka in strica, gospoda

Josipa Birtiča

oficijala državne železnice

spremili na zadnji poti, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.
Posebno pa se zahvaljujemo osobju progovne sekcije, Sokolu, Čitalnici, gg. zdravnikom in preč. g. duhovniku za njih trud in tolažbo ter darovalcem vencev in cvetja.
V Kranju, dne 10. julija 1924.
3481/a Žalujoči ostali.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA, Mestni trg 15
izdelovatelj dežnikov.
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic.
Stari dežniki se nanovo preobličejo

K morju hočete!
Morje Vam je potrebno!
Zanimajte se za ugodno in poceni bivališče;
to pa so
Selce ob severnem Jadranu,
hotel penzija „Rokan",
ki daje brezplačno navodila.
1095 Direkcija.

Več dobrih 3479/a
zidarjev
za takojšnji nastop sprejme stavbno podjetje
A. Černe, Linhartova ulica 9.

Ugodna prilika za nakup mlinske oprave.
V opuščenem valjčnem mlinu na Količevem pri Domžalah se proda vsa mlinska oprava, v dobrem stanju, po nizkih cenah.
5 valjčnikov 340/200 500/240 500/420 650/240 800/200
2 para umetnih in navadnih kamnov 110 cm, razni snažilni in čistilni stroji z mešalnico, cilindri z vsemi pripadajočimi deli. Prodaja se skupno in posamezno.
LJUDEVIT MARX, tovarna lakov, d. d.
3338-a Domžale pri Ljubljani.

Bukova drva
ponudite z navedbo cene 3448/a
Družbi „Ilirija", Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

Priporočamo knjigo
Dr. Jos. Tičar
Nalezljive bolezni.
Opisi važnih nalezljivih bolezni z navodili za nego bolnikov.
S slikami.
Cena s poštnino vred 20 Din 50 p.
Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Razglednice
vseh vrst
pisemski, kancelijski, konceptni, tr[illegible], svilen, krep, [illegible], stekleni, ovojni, [illegible]čobni, pergament, kredenčni in tafet (barvan) papir, papirnate servijete, vpisalne knjižice, notese ter barvice priporoča
veletrgovina
Oswald Dobeic
LJUBLJANA
Sv. Jakoba trg št. 9.
1029 III

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga komično snaženje in vsakovrstno barvanje oblek
Anton Boc
Ljubljana, Šelenburgova ul. 6, I. nadstr. 4[illegible]/a Glince-Vič 46.

Velika zaloga pohištva
tapetnik in 1106-a
dekorater
ERNEST ZELENKA
Maribor
Solska ulica štev. 5
Oblastveno zaprisežen strokovnjak.
Priporoča svojo bogato zalogo pohištva, spalnic, žimnic, preprog, sob za gospode, hotelskih sob, divanov, z usnjem preoblečenih klubovih garnitur itd. itd.
Lastni solidni izdelki od preproste do najfinejše izvršitve. Za zaročence posebne ugodnosti.

V nobeni knjižnici ne sme manjkati
Cankarjev zbornik
Uredil dr. J. Glonar
Vez. 37 Din, brož. 30 Din, pošt. 1·50 Din
Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani